

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 40—	celo leto naprej K 45—
pol leta 20—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 10—	celo leto naprej K 50—
na mesec 3-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakica.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knjižarna ulica št. 5, telefon št. 35.

Izloži vsek dan svojo izrezovalno delotvornost in pravičnost.

Inserat se računa po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vln., dvakrat po 11 vln., tretkrat po 10 vln. Poslano (enak prostor) 30 vln., parče in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih insercijskih dogovorih.

Novi naročniki naj pošljejo naročilno vožnjo po nakazilu. Na samo pismeno naročbo brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hoči ponj:

celo leto naprej K 36—	četrt leta 9—
pol leta 18—	na mesec 3—

Posamezna številka velja 20 vinarjev

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knjižarna ulica št. 5 (v L. nadst. levo), telefon št. 34

Furor teutonicus.

Dunaj, 23. marca.

Ofenzivi na zapadu naj sledi ofenziva proti Jugoslovanom. Naše gibanje, v kojega resnost ni vladna ni Nemci dolgo niso verjeli, je naenkrat najvažnejše in najopasnije za nemstvo. Veseli smo, da je složno delo zlasti Slovencev privedlo stvar tako visoko.

Zdaj naj torej pride napad. Nemci, videč, da je stvar resna, jo skušajo z represalijami popraviti. Naši shodi naj se omeje, časopise naj dobi še strožje predpise (je-li poostrenje še mogoče?), kjer se da koga še kaj zapostavit, tam se naj to zgodi, ako je za deklaracijo.

Deklaracijsko gibanje se ima torej zavrniti v najponižnejše meje. Na Koroškem so to že poskusili, a ni šlo. Doli v Novem mestu na hrvaški granici žandarji tudi poskušajo, v Istri so začeli — a vse skupaj ni izdalo nič.

Narodova izjava za Jugoslavijo je že pravomočna. Kdor bo delal proti njej, ta si poliče samo neuspeh.

Najbolj srdi vladno nastop slovenske duhovščine za deklaracijo. Neposredna skrb ji je zdaj, kako odvrniti in ostradati duhovščino. Na eni strani je to naloge prevzel dr. Šusteršič in sicer od spodaj, a po njegovem nasvetu roko v roki z njegovo akcijo naj gre pritisk od zgoraj. On sodi vse po sebi in po svojih pristaših in misli, če se deklaracija proglasi kot ne vemo komu nevarna formula, da bo vse kar na kolena padlo. S koroško slovensko duhovščino Šusteršič že izza volilne reforme ni prijatelj, sedaj bi se rad osvetil nad njo.

Nemški »furor« besni. Naenkrat ni- so Čehi več tako grozni, bolj nevarni se zde Jugoslovani. Zato se vse znaša na Slovence.

Vpraša se samo, na koga hoče vlada oslanjati najnovejši ofenzivni kurz proti jugu. Vlada pač pozablja, da v parlamentu večine ni, in če bo katera, da ne bo taka, da bi se mogle nanjo graditi poseb- e težke naloge proti Jugoslovanom in Čehom.

Vlada zopet potrebuje proračun. To pa ne gre brez parlamenta. Brezparlamentarne dobe si Nemci danes nič več ne žele, ker niso gotovi, da se jim v nekontrolirani dobi ne pripeti kaj neprijetnega. Njihova nezaupnost je dosegla vrhunec. Pomikanje politične moči hočejo ugoditi z besnostjo. Vlada jim bo ugodila, a ne v korist državi. Mi pa tudi po prestojimo.

Zastava ali robec?

Pod tem čudnim naslovom je »Glas Slovenaca, Hrvata i Srba« priobčil članek, ki je vreden, da si ga prečitajo najširši krogi tudi pri nas. Napisal ga je znameniti češki publicist dr. Jan Herben. Zgodovinski je in vendar silno sodoben.

Pred 500 leti je veliki Čeh Jan Hus izzval versko - nacionalen pokret, ki je spravil na bojišče ves takratni cesarsko-nemški svet, a obenem položil temelji

duhovi kulturi. Dvesto let pozneje so ta versko - nacionalna nasprotja sprožila silno tridesetletno vojno (1618-1648). V to vojno so na protestantovski strani posegli tudi Švedi ter dosegali sijajne uspehe.

Težko je brž sploščati zadela češki narod bitka na Beli gori pri Pragi (1620). Cvet češkega naroda je bil ali pobit, ali iz domovine prognan. Med izgnaniki, ki so takrat morali zapustiti češko zemljo, je bil tudi veliki pedagog, vzgojitelj svojega naroda in vsega človeštva, Jan Amos Komenský, husitski duhovnik (Husiti so se takrat imenovali »češko-moravski bratje«). Ni več videl svoje domovine. V Lešnu na Poljskem je našel zavetišče in bil zadnji škof češko-moravskih bratov. Vojna mu je osebnost prizadela silno trpljenje, a mož je hrepel po kraljestvu nebeskem na zemlji in zato je trepetal le za svojo vero in za svojo domovino.

Zdaj pa dajmo besedo Janu Herbenu.

Zakaj se ne bi v Zagrebu pokazal komadič češke zgodovine? Mi se prav tega odlomka čisto spominjamo. Ne bo na škodo tudi Jugoslovanom, če se seznanijo z njim.

Torej: Leta 1648. so se v Münsterju in Osnabrücku začela mirovna pogajanja, ki naj bi končala tridesetletno vojno. Največji češki izgnanec onih časov Jan Amos Komenský je čul tajno šepetati, da so pri pogajanjih o miru protestantovski odposlanci pozabili na češki narod. Neizmerna groza in bol sta prevzeli prognanca. Škof »čeških bratov« je poslal 11. oktobra 1648 v imenu češkega naroda pismo švedskemu kancelarju Oxenstiernu in sami švedski kraljici: »Bilo je milo čuti mojim zemljakom, ki so si v skrbah za evangelij, da jim je Tvoja Visokost sporočila po meni in po drugih, da nas ne boste zapustili; a težko nam je čuti sedaj, da nas puščate na cedlu, da, da ste nas celo že zapustili pri pogajanjih v Osnabrücku. Zakaj če bomo izključeni od dela mira, kaj nam potem pomagata, da smo se toliko izpostavljali za Vas (Švede) in za vse, ki so prihajali, da osvobajajo v imenu Božjem? Kaj nam pomagata, če zmagujete s pomočjo naših solz, če nas Vi v času, ko smo že iztrgani in ko je v Vaših rokah, nas pustiti v svobodo, zopet izročate mučiteljem? Pišem v imenu mnogih in izpodbujen po njih vzdihih, ležim zopet pred Tvojinimi nogami in preko Tebe pred koleni Prejane kraljice in vsega državnega sveta in prosim in Vas rotim pri ranah Jezusa Krista, da nas, ki trpimo za Krista, ne zapustite popolnoma. Pogledajte na narod, na katerega se je Kristus blagovolil ozreti najprej izmed vseh evropskih narodov, iztrgavši ga iz teme Antikristove in ki je pred drugimi sprejel prosvetljenje (reformacijo) in potem skozi stoletja zadrževal besnilno Antikristovih napadov... Uslušite nas ubožce, da tudi Vas usliši milostivi Bog.«

Komenský je zamen prosil in zaklinjal. Zaman je spominjal protestantski svet, da so Čehi prvi zavalovili zavest narodov proti silnim avtoritetam in da so oni prvi prelevili kri za osvoboditev drugih narodov. Stirinajst dni po tem plakajočem pismu Komenského je bil du L., ki ju je stala glavo (1671). Takrat je v Zagrebu študiral Pavel Ritter-Vitezović, sin kršnega Senja v hrvaškem Primorju. Ni dosegel visokih političnih služb; pesnik je bil in postal je znanstvenik - zgodovinar in tiskar v Zagrebu, človek brez stalnega poklica, ki je mislil, da posluži svoji domovini, če za dunajske kroge piše razprave o enotni naši jugoslovanski domovini, a je končno kot prognanik v bedi umrl na Dunaju.

Vitezović torej ni bil mož velikih političnih koncepcij Zrinskega in Frankopana, vendar pa je čutil zlo, ki je trlo ta dva moža, vsaj kolikor se je ikalo njegovega Senja! Senjsko vojaško granico so Nemci upravljali iz Gradca. Vitezović se je bridko pritoževal nad temi »Stajercji«, češ, ugnezdili so bodo med nami in ime nekdanj svobodne Hrvatske izpremenili v suženjsko ime provincije Stajerske. Potem se bo uresničil izrek: »Ako vidiš kakega nesrečnika, ga smatraj za Slovana«. Naj milostivi Bog odvrne tako pogubo od svoje zveste Hrvatske.

Tesne vezi so Vitezovića vezale na Kranjsko. Več kot dve leti (1676, 1677) je živel na Kranjskem; najbrž je zahajal sem že kot dijak iz Zagreba, pač k baronu Wolfigangu Adamu Mordaxu, prijatelju svojega očeta, lastniku gradu Neuhofta (»Mostka«) pri Novem mestu.

mir sklenjen, a Čehi so bili v njem prepuščeni svoji osodi.

Dá, Čehi so pustili na cedlu njih prijatelji za granico. Anglija in Švedska sta daleč od Češke in neposrednega interesa za češki narod tedaj nista imela, razen tega se vé, da se je iz blagajne rimskega cesarja švedskim diplomatom izplačalo 600 000 tolarjev. Razume se, da se nikoli ni točno doznelo, v čigavem imenu so dobili ta dar...

Ko se je Komenský skliceval na početke reformacije, so švedski delegati kazali na prenehanje protestantizma na Češkem, in sicer radi sledečega dogodka: Leta 1648. so Švedi zavzeli Hradčane in praško Malo stran, a ko so hoteli zavzeti glavni del Prage, t. j. Staro in Novo mesto, se je velik del praških meščanov, zlasti pa oboroženi študenti, uprli Švedom. Njih voditelj je bil jezuit Juri Plachý. Ta prizor na Karlovem mostu v Pragi je znan iz mnogih čeških pesmi in slik. Češki pesnik g. Machar je obdelal ta prestresujoči prizor v pesmi: »Vizija iz leta 1648.« Pesnik tu gleda na bitko čeških katolikov proti švedskim protestantom (28 let po bitki na Beli gori) in se razgovarja z Usodo. Usoda kaže pesniku, kako se Čehi bore »za katoliško vero in za Cesarstvo Velikanstvo Ferdinand«, ter dodaja: »Čaša je prepolna. Končano je. Borna ni več potrebna.« Isto so govorili Švedi. Govorili so v Münsterju in Osnabrücku, da ni treba, da bi se oni izpostavljali za Čehi in da jih osvobajajo od Habsburgovcev, če se oni sami ne brigajo za svojo svobodo. Da so Švedi prišli do Prage z namero, osvoboditi Čehi, a da so ti pod vodstvom jezuitov z orožjem nastopili proti svojim osvobodilcem Bil je to samo izgovor, ali na žalost Čehi so sami dali razlog in povod za ta izgovor. Kako usodno je postalo to!

V politiki narodov je najti usodnih napak, ki prožijo prijateljem in neprijateljem priliko za izgovor.

Čehi stojimo kakor Jugoslovani na straži, da ne damo niti prijateljem niti neprijateljem izgovora: da se ne zastavljamo za svojo narodno samoodlobo. Vsaka diplomacija, vsaka državniška zvijačnost, če skrivaj istino in se skrivaj, kakor da je kaj, česar ni, provzroča take izgovore...

Težko se je v vseh nas Čehov dojmi, a zlasti nas nekatere zabolelo, ko na manifestaciji v Pragi dne 13. aprila nismo videli svojih političnih in osebnih prijateljev iz hrvaško-srbske koalicije. Kaj se je zgodilo, da so ti naši tovariši, vzgojeni v češkem realizmu, ti mili in dragi naši prijatelji, ostali doma?

Za Boga, samo nobenega izgovora!... Ne vem, komu bi to moglo naložiti, prijatelju ali neprijatelju. Zastava se ne razobeša samo, nego se tudi spoštuje. Zastava, ki se ne nosi na drogu, nego v žepu, ni zastava, ampak žepni robec. Češki izgovor iz leta 1648. se je grozno maščeval nad češkim narodom.

Tako pravi Herben hrvaško-srbski koaliciji. Govori pa sedaj tudi Slovenem. Tudi Slovenci dajemo prijatelju in neprijatelju le prepogosto priliko za izgovor, ne ene prilike, sto prilik dajemo; mnogi pri nas pravijo: »Saj imamo tudi mi zastavo,« samo da jo iz previdnosti skrivamo v žepu — za čas po vojni.

Komenský pa je umrl radi take diplomacije v prognanstvu daleč tam v tujni ob šumečem morju amsterdamskem. In Češka je bila zlomljena.

Očiščenje in pomlajanje.

Trst, 23. aprila.

V soboto, 20. t. m., zvečer je bila velika dvorana Ljudskega doma v Trstu nabito polna. Vabilu »Ljudskega doma« so se bili v tako ogromnem številu odzvali tržaški Slovenci, da vidijo pisatelja slovenskega trpljenja in suženjstva, da slišijo besede glasnika slovenskega ljudstva, da častijo — Ivana Cankarja. Prinesel je Trstu in Tržačanom pozdrave slovenskega središča, pozdrave Ljubljane, ki je srce slovenske zemlje; ali to srce ne more utrpiti, ne more živeti brez pljuč in ta pljuča so zanje naše mesto ob Adriji — Trst. Svojemu predavanju je izbral naslov: »Očiščenje in pomlajanje«. Ko prestane bolnik hudo bolezen in zopet okrevja, se čuti očiščenega in pomlajenega. On ne pozna več v sebi starega človeka pred boleznijo. V njem je sedaj novo in pomlajeno življenje. Tako hudo bolezen pa je prestalo in prestaja sedaj človeštvo. Po zemlji razsaja vihar, ki uničuje mesta in vasi, ki pustoši polja in travnike, ki ne prizanaša ni drevesu ni neznatni travici. Na krvavem bojišču padajo naši možje in naša nedorasla mladina. V zaledju pa tudi žanje in kosi smrt v spremstvu žalosti in gladi. In citiral je pesnikove besede:

»Grobovi tulijo . . .
šum in tulilo razpokani
kot nenasična žrela, zeva joča
v polnočni mrak . . . Kaj hočete od nas?

Imeli smo ljudi — v poljani cvet,
imeli smo jih — vrhu gore hrast,
imeli smo jih — dali smo jih vam —
kaj hočete, grobovi, še od nas?

Grozni so bili časi za naš narod in predavatelj priznava, da je začetkoma obupaval nad usodo tega malega naroda, ki ga bodo potepali in uničili. Ne sramuje se to pripoznati, ker ve, da je enotno mislilo tudi veliko število drugih. Ali ta narod je imel silo v sebi, preostal je že najhušji naval, zavedal se je svoje moči, vzbudil se je k novemu življenju, očiščen in pomlajen. Očiščen in pomlajen se čutijo posamezniki, očiščajo se države: Rusija, Avstrija, vsa Evropa in njena okolica, očiščajo in pomlajujejo se tudi stranke. Najmočnejša stranka na Slovenskem je bila Slovenska ljudska stranka, stranka kmetov in malih posestnikov. Njena beseda je veljala za besedo slovenskega naroda. Že pred vojno se je pričelo očiščenje v stranki, med vojno pa je prišlo do razdora. Na eni strani močje, ki so prepoznani z novimi duhom, primernim seda-

njemu času; na drugi strani pa oni, ki jih vojna in trpljenje našega naroda ni ničesar naučila. Tudi slovenska napredna stranka se je pomladila in se pretvarja v »Jugoslovansko demokrasko stranko« in morda že najbližja bodočnost bo pokazala, koliko demokratičnosti je v njej.

Podobno se je pojavilo očiščenje in pomlajanje v socialnodemokratski stranki: Ločili so se v »mlade« in »stare«. »Stari« se ne zavedajo še tega, da je drugačna pot iz Ottakringa v Oberhollabrunn ali v Ljubljano, da to, kar velja za Charlottenburg ali Dunaj, ne velja še za Idrijo ali Trbovlje. Čili je lahko isti, ali pot do tega cilja si mora izbrati vsak narod sam zase. Orisal je na kratko razvoj socialnodemokratske stranke na Slovenskem, bodril one močje, ki se niso vstrašili nobenih žrtv, da bi utrdili tudi v našem delavcu socialno zavest, ali bili so le nekaj privrsek nemške stranke in koroški in štajerski sodrugi slovenske narodnosti so smatrali skoro za svojo dolžnost, da postanejo »nemškiutariji«. Pred kakimi petnajstimi leti pa so stopili v stranko izobraženi elementi, večinoma naraščali iz Prage, učenci profesorja Masaryka. Ali njih delo je bilo teško. Delavci so gledali nanje nezaupljivo in predavatelj sam se spominja, kako je neki zadrženo opazoval roko takega novega sodruga, ki ni imela žuljev. »Stari« se sklicujejo sedaj ob preporodu našega naroda na takozvano tirolsko resolucijo, ali koliko delavcev je, ki pozna vsebino one resolucije? Resolucije in deklaracije naj se podajo ob pravem času. »Stari« hočejo najprej demokratizacijo vsega življenja v naši monarhiji in posledica tega naj bi bila tudi narodna osvoboditev.

»Mladi« pa so se postavili na nasprotno stališče. Skupen boj z drugimi strankami za osvoboditev in za neodvisnost naših dežel. Seizdati si moramo najprej svoj dom, potem si bomo sami ta dom uredili. Drugi so nam rekli, da smo prešibki in premajhni, in skoro smo jim že mi tudi verjeli, ali sedaj se je narod vzbudil, očiščen in pomlajen. Seizdati si bo svoj dom in na tem domu bo napisal: Iz močvirja je vstal,« besede, ki jih je napisal češki narod na spomenik svojega velikega apostola — Jana Husa.

Po predavanju se je podal predavatelj v ožjem krogu v prostore Glasbene Matice, kjer je ravno isti večer imela tržaška podružnica Planinskega društva svoj občni zbor in domačo planinsko zabavo. Po oficijelnem delu se je razvil živahno razpoloženje, ki ga je povečala še navzočnost odličnega in za Tržačane redkega gosta. Dr. M. Pretner je slavil Cankarja kot pisatelja slovenskega ljudstva, kot pisatelja slovenske boli in trpljenja, kot pisatelja tlačenih in ponižanih, ki ne bo našel priznanja »frakarjev«, in tudi ne onih, ki sedijo ob polno obloženih mizah, pač pa pri trpečem in tlačenem ljudstvu. Dr. Pretner je slavil vsebino njegovih spisov. Dr. J. Wilfan za zunanjo obliko, jezik, ki ga je daroval Cankar s svojimi spisi slovenskemu narodu. — Bil je lep večer.

LISTEK.

Prvi Jugoslovani.

(Pavel Vitezović 1652—1713.) *

»O vsi bratje in prijatelji, Slovinci, ki Vam je Bog dal tako dičen jezik in slavno domovino, proslavite jezik in podčite s svojimi krepostmi domovino!« Pavel Vitezović.

Poljski kralj Sobieski je (1683) pogljal Turke izpred Dunaja in nemški generali so jih tirali dalje dol čez Balkan! Takrat so se mnogim Jugoslovanom odpirala srca in v njih se je narodila lepa nada, da bodo odslej oni gospodarji sveta, ki ga ostavljajo stoletni nacionalni dušmani Turki.

Dunaj pa je imel svoje račune in na zapuščini turški snoval svoj centralizem, ki je pretil fevdalni samostanosti ogrski in hrvaški. In to je zabolelo bana Zrinskega in njegovega svaka Krsta Frankopana in snovala sta s političnimi prijatelji zaroto proti cesarju Leopoldu.

* Klaič Vj., Život i djela Pavla Rittera Vitezovića. (Izdala Matica Hrvatska, 1914). Str. 294.

du L., ki ju je stala glavo (1671). Takrat je v Zagrebu študiral Pavel Ritter-Vitezović, sin kršnega Senja v hrvaškem Primorju. Ni dosegel visokih političnih služb; pesnik je bil in postal je znanstvenik - zgodovinar in tiskar v Zagrebu, človek brez stalnega poklica, ki je mislil, da posluži svoji domovini, če za dunajske kroge piše razprave o enotni naši jugoslovanski domovini, a je končno kot prognanik v bedi umrl na Dunaju.

Vitezović torej ni bil mož velikih političnih koncepcij Zrinskega in Frankopana, vendar pa je čutil zlo, ki je trlo ta dva moža, vsaj kolikor se je ikalo njegovega Senja! Senjsko vojaško granico so Nemci upravljali iz Gradca. Vitezović se je bridko pritoževal nad temi »Stajercji«, češ, ugnezdili so bodo med nami in ime nekdanj svobodne Hrvatske izpremenili v suženjsko ime provincije Stajerske. Potem se bo uresničil izrek: »Ako vidiš kakega nesrečnika, ga smatraj za Slovana«. Naj milostivi Bog odvrne tako pogubo od svoje zveste Hrvatske.

Tesne vezi so Vitezovića vezale na Kranjsko. Več kot dve leti (1676, 1677) je živel na Kranjskem; najbrž je zahajal sem že kot dijak iz Zagreba, pač k baronu Wolfigangu Adamu Mordaxu, prijatelju svojega očeta, lastniku gradu Neuhofta (»Mostka«) pri Novem mestu.

Tam se je sestajal tudi z baroni Gušići, po poreklu Hrvati, z Valvasorjem in sigurno tudi z Ivanom Auerspergom, in ta le ga je sprejel kot gosta za daljši čas v svoji palači v Ljubljani. Od Auersperga se je preselil k Valvasorju na grad Bogensberg pri Litiji ter mu bil pomočnik pri njegovih velikih zgodovinskih - zemljepisnih delih. Ujela ga je na Kranjskem tudi ljubezen »plemenite devojke Kranjice«, »sladke Elize«. Zlagal je pesmi na čast vojvodine Kranjske in njenih velmož; seveda ti »velmožje« so bili tuji in so bili vajeni čitati in pisati le nemški in latinski; radi njih je tudi Vitezović prišel za latinsko pero, dočim je prej služil Vili Hrvatici, ki je kljub nemškimi vojaškim komandantom edina vladala v njegovem rojstnem Senju.

L. 1693. se je v proslavo stoletnice kršćanske zmage pri Sisku osnovala »Academia operosorum« s svrhu, dvigniti znanosti in umetnosti na Kranjskem. V tej akademiji so se zbirali mnogi osebni znanzi Vitezovićevi. Vitezoviću je bilo žal, da se slična akademija ni ustvarila v njegovi ožji domovini in uredil si je v Zagrebu tiskarno, ki je leta 1695. že delovala. V hiši v Gornjem gradu, kjer je on sam stanoval, je bila ta tiskarna. »Moj Muzej« ji je rekel. Sledečega leta je natisnil svoj znameniti proglas slovenskemu ali ilirskemu

narodu, naj mu pošilja gradivo za njegovo grboslovje, ki bo pripravilo njegovo glavno delo: »Žrtveniki in ognjišča Ilirceva«, in svojo »Kroniko«, in v tej le je čitateljem razlagal, naj se ne čudijo, če najdejo v njej zdaj podravsko, zdaj primorsko, zdaj kranjsko besedo, zakaj »to vse so slovenski jeziki, od katerih vsakega lepše pristojajo vzeti besede nego od kateregakoli tujega: latinškega, nemškega ali ogrskega; da, s tem se celo dičijo jeziki, čim večkrat in drugače se ena reči more izreči, in v tem se mnogi razumni ljudje trudijo, da odličijo svojega naroda jezik, da bi jim ne bilo treba od drugih ničesar prositi.« Poznal je vsa tri glavna narečja, poznal je kot Senjanin glagolico in cirilico je pisal že izza svojih mladih dni, ko je živel na Kranjskem. Včas je namesto »slovenski« izrekel »hrvaški« in takrat je med Savsko Hrvatsko štel tudi celjsko županijo, k Tostranski Hrvatski pa Istro in Kranjsko, k Onostranski Srbijo. Uverjen je bil, da od Kranjske in Južne Stajerske do Srbije in Kosovega Polja živi en narod, ki ga je on kot rojen Hrvat in Senjanin zval hrvaškega, kakor Vodnik so let pozneje narod slovenski. Svoji »Oživljeni Hrvatski« je tiskal novega črkopisa in skupnega jezika.

Bavil se je mnogo tudi s srbsko zgodovino, zlasti z zgodovino srednjeveške dinastije Nemanjičev in despotov

Brankovičev. Prijateljval je s srbskim patriarhom Djakovićem, naslednikom Arsenija Carnojevića ter rokopišno po-pravo »Serbia illustrata«. Slavil je tudi ruskega carja Petra Velikega, ki se je vsled svojih zmag nad Švedi pokazal na obzorju evropskem, ter ga pozival, naj zruši turško cesarstvo in vzame Carigrad.

Dva velika srbohrvaška »Slovinci«, t. j. Slovani in Jugoslovani obdajata dobo Vitezovićevo; pred njim je pesnik Slovincstva Gundulić, za njim pa Kacic-Miošić. Malo starejši od njega je bil veliki hrvaški Slovanofil Juri Križanić, ki je bil prognan v Sibirijo. V Vitezoviću imamo pač po času prvega Jugoslovana, ki je znanstveno snoval temelje za pojmovanje Jugoslovanstva kot enote. Pri tem pa si ni ohranil osebnosti neodvisnosti. Morda nekoliko nemško-fevdalna družba, sigurno pa je beda življenja bila kriva, da je hotel ugajati velikim gospodom, da je prosil pri cesarju za posestava, da je s pesniimi oblagal visoke dunajske kroge.

Hrvatska se lahko ponaša, da ima v svoji preteklosti velike glasitelje Jugoslovanstva, a najboljši njeni sinovi dandanes vedo, da je preteklost — bila — da je sedanost dolžna, delati za budočnost.

Pred novo fazo odločilne bitke.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 23. aprila. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Na bojnih frontah se je omejilo bojevanje na od časa do časa živahniješe artiljerijski boje in lokalna infanterijska podvzeta. Angleška infanterija je bila zelo delavna zlasti med Lensom in Albertom. Izvidniki oddelki, ki so na mnogih točkah sunili proti naši črti, so bili povsod odbiti. Sovražnik je z močnimi silami zamen poskušal zopet osvojiti ozemlje, ki ga je izgubil dne 21. aprila v gozdu pri Aveleyu in dospeti na obeh straneh ceste Bouzincourt - Aveley do železnice severno od Alberta. V opatovanih, izgub polnih naskokih, je izgubil vietnike. Na ostalih frontah ničesar pomembnega. Zadnja dva dni smo sestrelili 30 sovražnih letal. Poročnik Buckler je izvojeval svojo 32., poročnik Menchoff svojo 25. zmago v zraku.

Makedonska fronta. Med Ohridskim in Prespanskim jezerom ter severozapadno Bitolja artiljerijski boji v bližini. Nemški oddelki so udarili na zapadno Makovo na francoske pozicije. Bolgarske čete so južno Dojranskega jezera zavrnile angleške dejne napade. Nekaj Francozov in Angležev je bilo vjetih. — v. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 23. aprila. (Kor. urad.) Z bojišč ničesar novega.

Berlin, 22. aprila. (Wolff.) Angleži hočejo na vsak način držati mostišče pri Ypernu. Od posesti teh žalostnih razvalin je odvden zadnji ostanek angleškega prežita. Angleži, ki so padli tu v nemške roke, so popolnoma drugače duševno razpoloženi, kot pa vjetniki pri St. Quentinu, Bapaumu in Amiensu. Z izgubo vroče branjenega ozemlja, v katerem vidijo žrtve cveta angleške armade, je izgubil up na angleško zmago. Kar pride vjetega iz loka pri Ypernu, je žalostno. Tu ne pomaga nobeno sredstvo, nobena še tako prepričljiva predstava poveljnikov, da so se umaknili protovojni, vsak posamezen mož čuti: Krhava pridobitev v fliških bitkah je zopet izgubljena. Stokrat slabša nego na Galipoliju, kjer so morali predvsem Avstrialci pustiti svojo najboljšo kri, je predaja loka pri Ypernu, zakaj tu leže poleg velike množice avstralskih, novozelandskih, kanadskih, irskih in škotskih grobov ogromna pokopališča najboljših mož Angleže.

Dunaj, 23. aprila. Francosko armadno poveljstvo pričakuje velikega nemškega napada v odseku Bethune - Arras in v prostoru pri Albertu. Čete za sunke in močnejše poizvedovalne oddelke potiskajo proti nemškim črtam in z zbiranjem precejšnjih rezerv pri St. Polu in Doullensu dela priprave za v smeri na te točke pričakovani napad. Potreben obrambnih odredov se je zdel generalu Fochu premočnovni hotel v krajih Bouvigny in Brnau, za zapadno od Lensa, katerega zavzetje naj bi bil eden nemških ciljev. Francoski sunek proti pozicijam v gozdu Aveley severo - zapadno Alberta namerava priboriti si zopet na zapadnem bregu Ancre ležečo mostiščno pozicijo, ki Nemcem omogoča ofenzivno prekorajčenje Ancre. Bližamo se novemu odseku silnega, odločilne ishočnega bojenja.

Haag, 23. aprila. Včeraj jutro, so dospeli Journali poročila: Včeraj jutro, so dospeli prve italijanske čete na francoska tla. Del italijanskih vojakov se je peljal skozi Pariz.

Curli, 23. aprila. »Tagesspiegel« poroča o pričetku delne evakuacije pariškega prebivalstva radi neprestane obstrlejanja. 100.000 prebivalcev se je že izselilo.

Basel, 23. aprila. Nemške čete stoji v tem trenutku pri St. Elouju v najbližji in najbolj nevarni bližini Yperna. Prednje straže stoji štiri kilometre pred mestom.

Zeneva, 23. aprila. Francosko časopisje pripravlja občinstvo na nova bolesta presenečenja. Poročila se nanašajo glavno na pogovor v glavnem stanu, kjer je bil v petek Clemenceau in v katerem se je govorilo o razdeljanju premogovnikov v Bethunu in Brieuxu. Torej se že ve, da se pripravlja v glavnem stanu splošen umik, da bi se dalo potemtakem generalistu Fochu prostost glede protiofenzive.

Curli, 23. aprila. »Agence Havas« javlja, da imajo Nemci na zapadu zbranih 200 divizij, od katerih se jih 120 stalno nahaja v boju.

Smrt najznamenitejšega nemškega bojnega letalca.

Berolin, 23. aprila. Wolffov urad poroča: Dne 21. aprila se ritmoister Manfred baron Richthofen z lovškega poleta ob Sommi ni več vrnil. Kakor so njegovi spremljevalci in razni opazovalci opazili, se je Richthofen prav nizko zaletel v neko sovražno lovsko letalo, ki ga je zasledoval. Zdelo se je, da se mu je pokvaril motor, kar ga je prisililo, da je pristal za sovražnimi črtami. Ker se je to gladko izvršilo, je bilo upati, da je Richthofen nepoškodovan vjet. Reuterjevo poročilo z dne 23. aprila pa ne da dvomiti, da je ritmoister baron Richthofen mrtev. Zdi se, da je bil slučajno zadet od krogle, izstreljene s tal. Po angleškem poročilu je bil Richthofen pokopan z vojaškimi častmi dne 22. aprila na nekem pokopališču v bližini kraja, kjer se je spustil na tla.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

22. aprila. Sovražni napad na pokusi so bili da odbiti južno Somme, v bližini Hammele in južno kanala La Bassée nasproti Cabrinu. Severo - zapadno Festuberta se je posrežilo sovražniku v varstvu močnega obstrlejanja vzeti izpostavljenost postojank, katerega je tekem zadnjih bojev že večkrat menjala lastnika. Kot uspeh nekega drugega manjšega uspešnega podjetja, katero smo izvršili na odseku Robecquai, smo potisnili našo črto nekoliko naprej in pripeljali 68 vietnikov. Oddelke sovražne infanterije, ki so se tukaj zbirali, je prišla naša artiljerija.

VOJNA PODMORSKIH ČOLNOV.

Dunaj, 23. aprila. V mesecu marcu je bilo uničenih 689.000 ton ladijskega prostora naših sovražnikov. S tem je zmanjšal svetovni trgovski ladijski prostor sovražnikov od pričetka vojne okroglo za 16 milijonov 469.000 ton.

Z italijanske fronte.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 23. aprila. (Kor. urad.) Nobenih posebnih dogodkov. — Šef generalnega štaba.

Utrjevanje italijanskih pozicij. Iz Rotterdam: »Daili Telegraph« poroča: Ob pripravah za utrjevanje italijanskih pozicij proti avstrijski ofenzivi, od katere nas loči le še kratek čas, se je namenoma opustilo utrjevanje Benetk, da se sovražniku ne nudi prilike za obstrlejanje mesta. Močne ovire pa se postavljajo na poti v Verono.

Ameriške čete na italijanski fronti odšle v Francijo. Z italijanske fronte poročajo, da so odšle sedaj v Francijo tudi ameriške čete, ki so se nahajale na italijanski fronti.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

23. aprila. Živahno delovanje naših patrulj v dolini Posina in učinkovit artiljerijski ogenj na korakajoče sovražne čete med Colom Caprile in Colom Beretta. Na ostali fronti nič novega.

Napad na Ostende in Zeebrugge.

London, 23. aprila. (Kor. urad.) Admiraliteta poroča: Danes jutraj zgodaj so naše pomorske bojne sile napadle Ostende in Zeebrugge, kateri uporablja sovražnik za oporišče svojih podmorskih čolnov in rusilcev. Naše pomorske bojne sile se že vračajo. Po dosedanjih redkih poročilih je imel napad kolikor toliko ugodne uspehe. Izvemši kritne ladje so bile v skupini možne bojne ladje in 6 zastarelih krizark. Pet teh krizark, napolnjenih z betonom, so bile uporabljale kot ladje za blokado, in so bile po ukazih postavljene na breg, mostvo jih je zapustilo in razstrelilo. Izdan bo drug komunikat, kakor hitro pridejo poročila. O izgubah ni še nič znano.

Pred preobratom na Ruskem?

Stockholm, 23. aprila. Najnovejši petrogradski vesti poročajo o vedno večjih notranjih zmešnjavah na Ruskem, kjer se očitno pripravljajo nova revolucija protiboljševskih elementov. Švedski listi javljajo, da je položaj boljševikov silno omanj.

Kristianija, 23. aprila. (Kor. urad.) Vladimir Grossmann piše v »Verdensgang«: Kakor poročajo iz Petrograda, pričakujejo tamkajšnji dobro informirani izveščatelji krogi popolno spremembo položaja. Lenjin je uvidel, da je sprejem sistema neobhodna in da je treba predvsem sklicati ustavodajni zbor. Boljševiki bi bili v skrajnem slučaju pripravljeno izročiti konstituenti vso oblast. Naбрž se bo preje sestavila koalicijska vlada iz vseh socialističnih strank. Vzrok te spremembe je popolni finančni polom boljševskega režima. Vlada ne more dobiti nobenega denarja in ne more izplačevati plač. Iz istega vzroka so tovarne ustavile svoj obrat. Boljševiki se tudi boje nemške intervencije v svrhu potlačitve revolucije.

Dunaj, 23. aprila. Poročila iz Ukrajine naznanjajo: Tukajšnji listi potrjujejo, da je Kornilov zavalj Kateterinov in da se je z njim združil general Filimonov. Pri četah Kornilova se nahaja baje tudi veliki knez Nikolaj Nikolajevič. Poročila iz Moskve pravijo, da je rekel Kornilov, da je pripravljen prevzeti poveljstvo ene armade proti Nemšiji.

Kijev, 23. aprila. V ukrajinskem odgovoru moskovskemu sovjetu proti ukrajinska vlada, da naj se ustavi represalije proti Ukrajincem v Rusiji in naj se pospeši njihov odhod v domovino. Član Rade Porš je izvoljen za predsednika ukrajinske mirovne delegacije.

Bern, 23. aprila. Boljševiki, ki so bili zasedli Sibirijo, zahtevalo od kitajske vlade, da jim izroči kozakškega generala in da odpusti njegove čete. Ker se je kitajska vlada temu vzprotila, so boljševiki obstrlevali mandžursko železnico.

Pruski vojni minister pl. Stein o vojaškem položaju.

Berolin, 23. aprila. (Kor. urad.) Glavni odsek državnega zbora je pričel danes s posvetovanjem o vojnem proračunu. Na željo različnih poslancev je najprej dal vojni minister pl. Stein pojasnilo o položaju na različnih frontah.

Izjavil je: Svet stoji pod vtiskom velikih uspehov na zapadu. Čete so storiše največ, kar se more zahtevati od vojakov. Z navdušenjem in staro nemško požitovnostjo so čete pričele z napadom. Castniki so svojo staropreizkušeno zvestobo do smrti pokazali zopet tukaj. Nekateri deli čet so izgubili dve tretjini svojih stotniških poveljnikov. Izgube so vseskozi normalne, na nekaterih mestih očitno majhne.

Uspehe na zapadu je smatral za veliko zmago. Vojni minister je opisoval nato velike težkote s pomikanjem vsega potrebneza za hitro protidrajžo armado. Zavetišča so popolnoma razdeljena, vasi ni več, pota in ceste so neporabne, vendar se je posrežilo zagotoviti prehranitev, kar so olajšale velike zaloge Angležev, ki so padle v naše roke. Z bitkami smo vobče dosegli črte, kjer je prejel stali sovražnik. Tu je zopet dobil oporišča, ki si jih je obrnil v prid. Da te premagamo, je potrebno nadaljevanje boja, ker bitka se nadaljuje. V polnem teku je še in z zaupanjem v najvišje vojno vodstvo moramo potrpežljivo počakati, kakšne uspehe nam prinese.

Na Finskem in v Ukrajini se operacije vrše po načrtu. Na italijanski in makedonski fronti je položaj neizpremenjen. Velike dele držimo tam v šahu. Na kavkaški fronti so naši turški zavzetniki zasedli v mirovni pogajanjih pripoznane linje pokrajine. V Palestini so Turki angleški sunek, ki je ogrožal zveze turških čet, zadržali. Angleži so vrženi čez Jordan nazaj. Minister se je izjavil nato o porabi plina tako - le: Porabo plina so Nemci med vojno organizirali in nasproti je kmalu sledil. Sedaj izdajemo neviden plin. Naše izgube po plinu so majhne. O nemških tankih je treba reči, da po hitrosti prekašajo sovražne.

V debati je želel socialisti demokrat Noske, da naj se enotna fronta od Severnega morja do Soče pri sedanjih bojih praktično uveljavi s primernimi odredbami naših zaveznikov.

Glode omejitve sračnih napadov na utrjena mesta, je izjavil zastopnik vojnega ministarstva: od sovražnih vlad še ni nobena tega sročila. Dokler ta korak ni storjen, Nemčija take obveznosti ne more storiti enostransko.

Poslanec Müller - Meininger (naprednjak) je poudaril zahtevo poslanca Noskeja, da naj sedaj tudi Avstrija zagradi na južni fronti.

Nato se je posvetovanje preložilo na jutri.

Novi ogrski kabinet.

Budimpešta, 23. aprila. Kakor se poroča, se odpelje novi ministrski predsednik Szeterenyi v četrtke zvečer na Dunaj, da predloži v petek cesarju listo novega kabineta. Kabinet je sestavljen: predsedstvo in trgovina: Szeterenyi; notranje zadeve: Zichy; poljedelstvo: dosedanj državni tajnik v poljedelskem ministruvstvu Bartocky; pravosodje: sedanj državni tajnik Sebes; finance: dr. Gustav Gratz; prehrana: princ Ludovic Windischgrätz; honvedski minister: baron Szurmay; minister za Hrvatsko in Slavonijo: baron Unkelhausen; uk in bogoslužje: Aleksander Benedek; sedaj prvi predsednik upravnega sodišča. Novi ministrski predsednik je židovskega pokolenja ter se je pisal predno je postal polnokrvni Madžar za Sterna.

Budimpešta, 23. aprila. (Kor. urad.) Neodvisna stranka osemindesetnikov (Karolyi skupina) je soglasno izjavila, da stoji stranka strogo na stališču volilno-preosnovne predloge, da od nje ne odjenja niti za črko in da bo gojila največje nezaupanje proti vsakemu, ki bi hotel sestaviti tako vlado, ki bi v korist sporazumenju v vprašanju volilno preosnove kaj hotel odkrušiti od predloge. Ker stranka iz preteklosti designirane ministrskega predsednika Szeterenyija upravičeno pričakuje kaj takega, goli proti njemu največje nezaupanje. Stranka smatra, da ni druge rešitve nego volilna pravica in nove volitve.

Politične vesti.

Velik manifestacijski shod za jugoslovansko deklaracijo se vrši v Trbovljah na binkoštno nedeljo 19. majnika. Govorila bodeta načelnik Jugoslovanskega kluba poslanec dr. Korošec in poslanec dr. Ravnihar. — Prvotno je bil shod namenovan za nedeljo 28. t. m., pa se je z ozirom na lokalne razmere preložil na zgoraj navedeni dan.

Velik deklaracijski shod se vrši dne 12. maja ob 3. popoldne na Bizeljskem. Na shod pridejo državni poslanci dr. Korošec, dr. Benkovič, dr. Jankovič in dr. Ravnihar.

Posebna javna ministrskega predsednika. Dunaj, 23. aprila. Včeraj popoldne je sprejel cesar ministrskega predsednika viteza Seidlerja v posebni javnici in pozneje notranjega ministra grofa Togenburga. Popoldne se je na to vršil ministrski svet. Zatrjuje se, da so ta posvetovanja v zvezi z notranje-političnim položajem in s prehranjevalnim vprašanjem.

Tudi cesarica je posredovala za mir. Pariški »Journal des Debats« trdi, da je kmalu potem, ko je cesar poslal svoje pismo svaku princu Sikstu, pisala cesarica papežu ter ga prosila, da naj zastavi svoj vpliv za doseg miru.

Nemško-nacionalna posvetovanja o jugoslovanskem vprašanju. Z Dunaja poročajo 23. aprila: Zastopniki nemško-nacionalnih strank in krščanskih socialcev so nadaljevali danes popoldne razpravo o jugoslovanskem vprašanju. Poročal je član gosposke zbornice dr. v. Bärnreither.

Burjan je že informiran. Z Dunaja poročajo 23. t. m.: Načelnik zveze nemško - nacionalnih strank poslanec Waldner je danes konferiral z zunanjim ministrom Burianom, kateremu je sporočil želje in zahteve nemških nacionalcev glede vodstva zunanje politike. Novi minister torej sedaj ve, kako mu je postopati.

Puljski »Hrvatski List« zopet »opominjan«. Pred kratkim je bil puljski »Hrvatski List« ustavljen za osem dni iz razlogov, ki samo pričajo, kako ne ljub je hrvatski list izvestnim činiteljem v Istri, katera spada seveda tudi v nemško interesno sfero. List kaže skoro vsak dan prazne prostore, ker je cenzura napram njemu skrajno stroga in pleni članke, kateri se morejo čitati po nemških in slovenskih listih. Sedaj je bil list znova opominjan, ker je ponatisnil neki članek, ki je izšel v celovškem »Miru«, in zagrozili so mu zopet, da ga ustavijo. To so neznosne razmere, katere mora naš Jugoslovanski klub na Dunaju temeljito pretrpeti in zahtevati, da se odpravijo.

VIII. avstrijsko vojno posojilo. Finančni minister Wimmer je naznanil v včerajšnji seji finančnega odseka, da bo VIII. avstrijsko vojno posojilo razpisano najpozneje koncem maja. Pozivljal je odsek, da naj čimprej reši davčne predloge, od katerih pričakuje država skoraj milijardo kron dohodkov. Istočasno je naznanil, da bo finančna likvidacija po vojni zahtevala še radikalne operacije. Minister misli pri tem pred vsem na oddajo premoženja, smatra pa za izključeno, da bi oni, ki posedujejo zadolženost vojne posojila, bili le količjak oškodovani napram ostalim državljanom.

Nemški radikali proti državi. V nedeljo 21. t. m. se je vršilo na Dunaju posvetovanje deželnega izvrševalnega odbora nemško - radikalne stranke. Sprejeta je bila resolucija, ki obsoja izjavo nemško-nacionalnih poslancev, da bodo tudi nadalje zvesto podpirali državo. Avstrijski Nemci nočejo več čakati in trpeti, nočejo se več zadovoljiti z lepimi besedami in obljubami. Ker je politični kurz v Avstriji navzlic brezprimernim nemškim žrtvam Nemcem sovraven, si morajo varovati popolnoma prostoro za nadaljnje ukrepe. Nemški poslanci se pozivljajo, da upoštevajo ogromno ogorčenje v krogih nemških volilcev in da se v bodoče zav-

najo edino le tako, kakor zahtevajo nemški narodni interesi. Podobno resolucijo je sprejel tudi izvrševalni odbor nemško-radikalne stranke na Češkem.

Madžarski nasilniki na delu. Te dni se je vršila volitev generalnega inspektorja evangelijske cerkve, katere so se udeležili tudi Slovaki. Bili so si svesti, da bo njihov kandidat Vanović dobil toliko glasov, da bodo tudi oni v nadzorstvu dobro zastopani. Ali nemalo so se začudili, ko so slišali, da je dobil Vanović samo 130 glasov, ko so računali, da jih mora dobiti 250. Kam je izginilo onih 120 glasov? Volilna komisija je kratkoma proglasila 120 glasov za neveljavne, ker so bili izpolnjeni samo slovaško brez madžarske prevedbe. In tako Vanović ni mogel biti izvoljen v nadzorstvo.

Cesar Viljem bivšemu ministru Czerninu. Cesar Viljem je poslal bivšemu ministru grofu Czerninu posebno laskavo priznalo pismo za njegovo delovanje v zmislu najožjega nemško-avstrijskega zavezništva. Istočasno mu je podelil pruski železni križ I. razreda.

Novi davki na Nemškem. Te dni je bila nemškemu državnemu zboru predložena obširna vladna davčna predloga, obsegajoča enaistero zakonov, ki naj nemškemu ljudstvu naprtijo novo breme letnih skoro treh milijard. Nič manj nego štirje teh zakonov zadevajo pijačo. Davek na pivo se ne bo samo precej dosi zvišal, nego se bo tudi davčni sistem temeljito preuredil. Surovine ne bodo več obdavčevale, namesto tega pa se uvede davek (izdelovalni davek) na že gotov izdelek. Posebni zakon bo primerno notranjemu davku zvišal uvozno carino na pivo. Povišek dohodka, ki ga pričakujejo od davka in carine na pivo, so izračunali na 340 milijonov. — Izdelovanje žganja bodo monopolizirali, kar pomeni ogromno obremenitev 634 milijonov. Žganje bodo kakor doslej v žganjarnah prevzemali davčni uradniki, od njih pa ga bo prevzela monopolna uprava. Spiritno centralo, ki preosnovno privatne industrije v monopol izredno olajšuje, bodo po vzorcu vojnih zaodrano preosnovali v od države kontrolirano družbo z omejenim jamstvom. Prodajalec je pri prodaji steklenic vezan na od države določene cene. Za točenje na kozarce pa lahko zahteva poljubno visoke cene. — Na vino se naloži davek 20 odstotkov vrednosti, ki se lahko pobira pri izdelovalcu ali pri trgovcu. Znesek, ki ga pričakujejo od vinskega davka, znaša 100 milijonov. Davek na peneča vina se zviša od dveh na tri marke za liter. Od brezalkoholnih pijač se bo pobiral davek 2 in pol pfeniga za pol litra. mineralne vode, po šest pfenigov za na limonade in druge nealkoholne fabrikate. Od tega davka pričakujejo 51 milijonov. — Carina na kavo, čaj, kakao in čokolado se bo močno povišala in sicer carina na kavo na 130, na kakaoa zrna na 50 in na čaj na 220 mark za meterski stot. V mirnem času bo ta carinski povisek vrgel 75 milijonov. — Poštne in brzojavne pristojbine se zopet zvišajo, tako pa tudi porabne pristojbine za telefon. Drugače kakor sedaj bo znašala poštnina: za pismo do 20 gramov v krajevnem prometu 10 pfenigov, za pismo do 250 gramov v krajevnem prometu 15 pfenigov, za dopisnice za daljni promet 10 pfenigov. Nameravana so tudi zvišanja porta za tiskovine, trgovske papirje itd. Brzojavne pristojbine se zvišajo na 8 pfenigov za besedo. Poviša se tudi borznidavek. Davek na delnice in kukse znaša od 0,5 do 3 M od 1000 mark prometa. Borzni davek naj vrže na leto 215 milijonov mark. Pobiral se bo tudi davek od kontokorentnih obresti, ki jih plača bankir; znašal bo med 1 in 3-3 odstotkov. — Bistveno se razširi zakon o prometnem davku. Uvede se tudi posebni luksusni davek za promet z dragulji, zlatom in srebrom, umetninami, klavirji, fotografirnimi aparati, motornimi vozili, preprogami in kožuho. Ta prometni in luksusni davek bo donasal največ, preračunan je na eno milijardo. — Kdor se izseli v inozemstvo, mora še pet let plačevati davek in mora pred izselitvijo založiti v varnost 20 odstotkov premoženja. Kdor se davku namenoma izogne in izseli, izgubi z ženo in otroki državljanstvo.

Ruski častniki v angleški armadi. Angleški listi javljajo, da je bivši komisar za armado na fronti Savinkov, ki je bil pod Kerenkimskim državnim tajnikom ruskega vojnega ministra, vstopil v angleško armado. Njegovemu vzgledu hoče slediti mnogo ruskih častnikov. Angleži jih jako vabijo ter obetajo tudi njihovim rodbinam podporo do konca vojne. Na Francoskem zopet sestavljajo ruske prostovoljne bataljone.

Proces radi nemirov v Turinu. »Il Giornale d'Italia« poroča, da se prične v Turinu v kratkem proces proti kolovodjam nemirov v Turinu. Obtoženi so socialistični vodja Barberi, delavka Marija Indice in trinajst drugih oseb.

Italijanski marchese, ki si želi nemškega mira. Iz Chiassa poročajo: Marchese Monteforte di San Felice iz Neapla je izrazil v rimskem aristokratskem lovskega klubu svoje obžalovanje ob došli vesti o francosko - angleški protiofenzivi, češ, da samo popolna nemška zmaga more priversti vojno do konca. V klubu je nastalo veliko ogorčenje, ki se je poleglo potem, ko so marchesa Monteforte vrgli ven in dali aretirati.

Škoda, ki so jo napravili državni aretirani uradniki italijanskega municijarskega ministarstva, je baje ogromna, kakor se poroča iz Chiassa. Samo Buonomico je napravil škode okoli 100 milijonov, zlasti ker je municijarskim dobaviteljem pošiljal poročila in bil tudi sam akcijonar dobavnih podjetij. Parlamentarna zveza narodne obrambe se je na

svojem zadnjem zborovanju bavila z aretacijo uradnikov municijarskega ministarstva in izrazila potrebo, da se na novo uredi izdelovanje orožja in municije.

Prehranjevalne razmere v Italiji. Iz Rima 23. aprila. Državni podtajnik Crespi je izjavil, da je letina popolnoma izčrpana in dostavil, da ni pomirjen glede položaja žitnih zalog. Alliranci bodo gotovo še računali s tem, da so italijanske zahteve jako skromne. On jim je dokazal, da v njegovi upravi se je poraba žita zmanjšala za 25 odstotkov. Preskrba z žitom po raznih provincah je odvisna od transportnih težkoti; te bi bile pa neznosne brez dogovora z alliranci glede preskrbe s premogom. Ta dogovor pa se mora v Parizu vsled pogodov sovražnih čet proti francoski premogovni kotlini in gibanja italijanskih čet, ki odidejo na Francosko, revidirati. Glede nadaljne preskrbe z žitom se mora vpoštevati dejstvo, da je žetev blizu. Žetve žita v zavezniških deželah obetajo biti jako dobre. Zaloga premoga morejo zadostiti jako omejenim zahtevam. Sladkorja primanjkuje. Položaj se zboljša s importom ali s kratkodobno utesnitvijo v uživanju. Zaloga sira je nezadostna, celo za armado. Treba potrpežljivosti in imeti treba pred očmi, da se nahajamo v vojni. Državni podtajnik je izjavil: Import Italije 21 milijonov ton leta 1913. je padel na 11.792.000 ton v letu 1918. Moramo pa ga spraviti zopet na 17 milijonov, ki se razdeli nastopno: 8,5 milj. ton premoga, 5,5 milj. ton živil in krmil, 3 milj. ton drugega blaga z vojnimi materialom vred. — Iz neke interpelacije je razvidno, da je bil Jakin (Ancona) dne 6. aprila obstrlevan za morske strani.

Nemiri v Krakovu proti Židom. Dunaj, 23. aprila. Kakor poročajo iz Krakova, je prišlo tam 16. t. m. do velikih nemirov proti Židom. Najorej so oropali celo vrsto židovskih prodajalnic. Prišlo je do velikih pretepov, ki so se jih udeležili legionarji, študentje in železnikarji. Po celem mestu so pobili Židov okna in oropali židovske izložbe. Več oseb je bilo ranjenih. Židovskega domobranskega infanterista Mellerja iz Stryja so ubili.

Pred splošnim štrajkom v Švici. Delavske organizacije v ticinskem kantonu, izvemši črkostavce, so se izrekle za splošni štrajk, da tako izpolnijo svojo solidarnost s socialisti v notranjosti Švice.

Dopis iz Celja.

(Od našega poročevalca.)

Celje, 23. aprila.

Iz Celja. Prehranjevalna kriza se postruje. Z neprimerno težavo so jo tokrat še premagali. V nedeljo so nabili na magistratu razglas, da ta teden moke zaradi »prevoznih težkoti« ne bo. Prebivalstva se je polotila silna nevolja in v narežekajih izrazilih ji je dajalo duška. Danes v torek so k sreči zopet odprli prodajalno za moko in tako odvrgli huji izbruh ljudske nevolje, ki ob izvanredno malih količinah škandalozno slabega kruha trpi itak dovolj glada. Mleka je — kakor so dalekovidnejši ljudje vnaprej preročovali — vedno manj in se draži vedno bolj. Privznavamo, da se nekateri podrejeni činitelji na magistratu v prehranjevalnih zadevah hvalevredno trudijo, dočim se višje glave, kakor Ambroschitsch in drugi brigajo v prvi vrsti za vsenemško politiko in jim je preskrba prebivalstva deveta briga, saj oni — hvala Wolanu in protekciji! — ne stradajo. Čudno se nam vsekakor mora zdeti, da n. pr. Ambroschitschevi, Stigerjevi, Jabornekovi in podobnih kapacitet deklarirajo, da ne bodo ure stali pred aprovizacijo in čakati na betvo turšišnega zdroba ali par dkg masti, kakor to morajo vsi ostali umrljivi celjaki zemljanji. Seveda, saj za Ambroschitscha se n. pr. naloži pri peku Kirbischu vreča s 25 kg bele moke na rame kakemu hlapcu, ki je slučajno tako odkritosrčen, da radovednemu občinstvu skrivnost razodene. Kaj ne, gospod amtsvorstand?

Umrli e gostilničarju pri belem volu v Celju g. Jos. Stelzerju enoletni sinček.

Gospod amtsvorstandu v album! Ali se vam ni zdelo čudna velikanška razlika med udeležbo na vašem »volkstagu« (naš informator je štel 150, poročevalce »Sl. Gosp.« pa baje 345 udeležencev!) in na našem žalostnem tabornu? In ali se vam ni zdelo ravnotako čudna ogromna razlika med udeležbo na vašem volkstagu in na nedeljski »ljudski slavnosti« na Starem gradu? Dvomimo, da so množice ljudstva na to slavnost šle za to, ker je bila prirejena v korist cesarja Karla invalidnemu fondu, ampak smo trdno prepričani, da so bile tri četrtine udeležencev tam zaradi z a b a v e. Ker se je od prireditelja nas Slovence že a priori (samonemška vabila itd.) izključevalo, seveda nismo imeli povoda se tja siliti, zato je pač prireditelj bila bolj nemškega značaja. Tako, vidite, gospod amtsvorstand, stoji stvar: če hočete svoje ljudi dobiti skupaj, morate jim nuditi ali tinge - tangl, gulaš - kanone, konkurenco krasotice itd. ali pa — resno politično razpravo kakršna je bila na našem tabornu v Zalcu (ko bi je bili zmognili!), ne pa hujškarji Marchlov, Mravlagov in podobnih dolgočasnsev. Tako je razlika med kulturno višino in politično zrelostjo »nemškega« in pa našega naroda. Če se bote ravnali po tej izkušnji, upamo, da bote sčasoma prišli k pameti in se bote pričeli sramovati svojega podzemnega rovanja proti nam Slovencem — Vi, ki so vam Vaši predniki celo zapustili slovenske knjige v svojih knjižnicah kot očitno znamenje, da so se čutili Slovence.

Na sobotni koncert v Solskem domu v Guberju so novno opozarjamo celjsko in okolišarodno občinstvo.

Iz celiske okolice. Prefirni tatovi so se nedavno temu pojav pri posestnici Jamniš na Ostronju pri Celju. Neko noč od 1. do 2. ure nede potrkala na njeno okno in kličo: »o prito, vojaška patrulja je tukaj Jamniš

ni hotela odpreti, nakrat pa so bili že v sobi 1 narednik in 2 četovodja. Narednik je držal v eni roki revolver, v drugi električno svetilko, pravi posestniki. Sedaj je Jamnik res mislila, da je patrulja, in je peljala narednika preiskovati podstrešje, dočim sta četovodja ostala spodaj. Nakrat pa se je odspodaj začel klic: »Eden beži skozi vrta!« Narednik je hitro stopil s podstrešja in nato so vsi trije bežali za dozdevnim dezerterjem. Ko je pa Jamnik drugi dan pregledovala perilo omaro, je videla, da ji manjka 1410 K. Orožništvo je bilo dogajalo, da so tatovi trije dezerterji: Stefan Petrovič, Jakob Vogrinec in Rudolf Vozelj. Vendar jih dozdaj še niso dobili.

Mariborsko pismo.

(Od našega dopisnika.)

V Mariboru, 20. aprila.

Sedmina po grofu Černinu v našem občinskem svetu. Za razumljivo številnim prijateljem bivšega ministra grofa Černina, seveda niso smeli zaostati tudi njegovi vsenemski prijatelji našega občinskega sveta. Pričakovali so kot neke vrste perotina; počasi, toda kot je bilo pričakovati. Našim vsenemskim prorokom v Mariboru pač manjka tisti temperament, ki ga imajo številni njihovi drugi prijatelji istega duševnega obzora in istega srčnega prepričanja. Dne 17. aprila se je vršila zgodovinska seja našega občinskega sveta, v kateri je naš stari znanec in prihodnji naš župan — če ne bo deževalo — dr. Oskar Orosel, prebral neke bilje, v katerih se hvalježno srca spominja v imenu vseh vsenemskih in nemško-nacionalnih naših špijarjev odstopa grofa Černina. Izrekel mu je srčno zahvalo napram stališču, ki ga je zavzel nasproti notranjim Masarykovcem. Pozival je v tozadevni izjavi vlado, da mora pričeti boj proti notranjim Masarykovcem po Slov. Stajerju, ki ščuvajo doslej cesarju zvesto ljudstvo in hočejo s pomočjo vnanjih sovražnikov in potom raztrganega države ustanoviti svoje samostojno kraljestvo. Nadalje izjavi poziva nemške poslanke, da se naj odločno postavijo proti vsaki vladi, ki bi ne ustavila jugoslovanskega prizadevanja, zahteva odstranitve ministra dr. Žolgerja, vpeljava nemškega državnega jezika in popolno izvedbo znanega nemškega »velikonočnega programa«. — Za njegov možni nastop bo dobil dr. Oskar Orosel svoj primeren odgovor, ki ga naj spravi kot naš honorar za svoj novi napad na nas Slovence.

Slaba vest. Mnogo preglavic dela našim nemčurjem a la dr. Orosel, dr. Mravljak, urednik Norbert Jahn itd., minister vit. Žolger. Imenujejo za zastopnika Jugoslovancev v kronskem svetu, čeprav dobro vedo, da to ni res. Vitez Žolger igra svojo posebno posebno vlogo v svetu kron. In to njegovo delo mora pač biti posebno važno, saj je bil še pred kratkim posebno odklovan. Da vohajo naši nemčurji za vsakim gromom kaj posebnega, je menda edino v njih veliki nervoznosti ležeče. Nervozni pa so morali postati, saj so hoteli proti nam ugrizniti gonilo, pa so ostali sami in zapušteni kot puščavnik.

Nemški »Volkstag«. Spodnještajski nemčurji nimajo sreče, pa naj se obrnejo, kamor jim lubo. Od svojih vsenemskih »Volkstagen« so pričakovali, da bodo obveljali kot velike demonstracije proti jugoslovanski deklaraciji. Ti »Volkstagi« postajajo vsenemške politične karikature naše dobe. Vzrok je ta, ker se pametna nemška javnost odločno odvrča od vsega, kar hodi in plava po stehaz volno podaljšajoče vsenemške klike, ki ji stoji na čelu pujski Ormiz in Linhard, mariborski dr. Mravljak in Jahn ter celjski Ambrožič. Kdor doslej ni hotel verjeti, da se je pričel med Nemci oviden prevrat, ta se je moral prepričati o tem ravno v zadnjih »Volkstagen«. Vsensmerna klika, ki je doslej nemško javnost terorizirala, to tudi uvideva in zato skuša vplivati z denunciacijami navzgor in na nemške kroge za pridobitev obeh v stari politični nemško-nacionalni tok.

Avstrija — rešena. V seji občinskega sveta dne 17. aprila, v kateri so mestni proroki izrekli grofu Černinu svoje zaupanje in obžalovanje na njegovem odstopu, je sklenil mestni občinski svet, da se prekrsti doslejnji Svetomagdalenski trg v »Kaiser Wilhelm-Platz«. Ker vsako več, pod kakšnimi »avspicijami« je moral iti grof Černin, pomeni ta prekrstitev omejevanje trga prav enostavno, v bistvu pa zelo brezpomembno, demonstracijo navzgor. Imamo v Avstriji sicer svojega avstrijskega cesarja, ali iz Maribora v Berlin je bilo še vedno dosti bližje, kot iz Maribora na Dunaj, oziroma iz Maribora v Laxenburg. Kajmeda, gospod župan dr. Schmider, in njegov naslednik dr. Orosel? Po polmova- nju naših mestnih prorokov Avstrija že davno nič drugega ni več, kot — velikopruska satrapija.

Beda življenja. Naš občinski svet se sestane samo takrat, kadar napada nas Slovence, ali pa, kadar demonstrira za vsenemške »belange«. Tako je dne 17. aprila pač prekrstil trg na ime nemškega cesarja in izrazil obžalovanje grofu Černinu, ni pa imel več časa, se baviti z našo aprova- cijo, z vsakdanjim življenjem bednega mestnega prebivalstva. Kruha zmanjka redno vsaj vsak teden enkrat. O kakem zbol- janju kakovosti kruha seveda sploh ni go- vora, čeprav se nam je to obetalo zadnjič v »Marburger Zeitung«. Mesa že ni skoro nikjer več dobili, dasi so vpeljali mesne karte, na katere bi morala dobiti oseba na teden po enkrat 20 dkg. Seveda tudi ni ne duha ne sluha o kakšni moki in vse kar je dobilo, obstoja v koruznem zdrobu. Da je polovica mesta vsled neuzitnega kruha da- nes tudi želodčno bolna, se uame po sebi. Krompirja nikjer ni več. Manjka pa tudi sladkorja in vseh drugih živil. Zelenjava se je moglo letos posaditi komaj polovico to- liko kot lani; pa smo se le nekaj preko sre- dine aprila in sledil bo še ves maj in junij.

Princ Sikst in »Marburger Zeitung«. Zadnje številke »Marburger Zeitung« so ravnotako polne napadov na princa Siksta Parmskega, brata naše cesar- nice, kakor so polne napadov n. pr. na Čeha in na nas Jugoslovane. V tem se list prav čisto nič ne ženi in prinaša skoro vsak novi dan tudi kakšno novo »zanimivost«, tako n. pr. da ni res, da bi bil princ Sikst služil samo v belgijskem in francoskem Rdečem križu, marveč da se je tudi osebno direktno udeleževal bojev proti Nemcem, za kar so ga Francozi odklikovali baje tudi z »vojnim križcem«, kar da dobodo v franco- ski je najhujši vojak iz fronte.

Za nas je ta »zanimivost« precej ne- zanimiva in ne bavili bi se z njo, če bi te notice ne karakterizirale v posebni meri — naše cenzurne razmere. Če bi si, recimo, slovenski list upal v tem tonu napadati ce- sarinčinega brata samo enkrat, ga ustavijo za nedogleden čas, »Marburger Zeitung« pa je seveda za kaj takega popolnoma nedo- segljiva. Kako naj te notice vplivajo v jav- nosti, je tudi vsakemu otroku jasno; one naj bodo kot agitacijsko sredstvo v dosegu vse- nemškega cilja, ki ga našim Vsensemcem nikdar ni treba prikrivati, namreč, delati za Prusijo proti Avstriji in njenemu vladarju.

V službi usmiljenja. Kakor vsako leto, tudi letos pobira poseben od- poslanec »usmiljenih bratov« iz Gradca po mestu in deželi prostovoljne milodare, pri- spevke za vzdržanje omenjene bolnišnice. Ker usmiljeni bratje svoje človekoljubno delo vrše res le v dobro trpečemu bližnjiku, ne glede na narodnost ali politično prepi- ranje, priporočamo njihovemu odposlan- našemu ljudstvu kar najtopleje. Časi so težki in ogromno so zahteve, katere se dan na dan stavljajo do omejenega zavoda. Zavod pa je odvisen samo od podpor. Tiso- či bi bili prikrajšani na zdravju, če bi moral zavod prenehati. Kdor ima denarja za vse mogoče drugo, ta naj tudi v človekoljubni namen usmiljenih bratov v Gradcu odrine svoj dar!

Vreme. Po solnčnih dnevih je zo- pet nekoliko dežja. Vsa dežela je že v naj- lepšem zelenju. Na polju in v vrtovih kaže za sedaj dobro. Zelenjava pridno poganja. Le škoda, da je letos zelo primanjkovalo semen in mladik. Če ne pritisne še morda pozneje neprilicovana suša, bo vsaj za silo v najhujših mesecih. Tudi sadje za enkrat zelo lepo obeta. Treba seveda počakati. Lani je n. pr. šele majnikova vročina uni- čila dobro letino, ki je obetala kakor letos.

Pravijo, da je zadnje dni ponekod po Spod. Stajerskem bila tudi že toča. Južno- vzhodna Spodnještajerska je imela dne 19. aprila več zelo močnih pomladnih neurij z bliskom in gromom. Poročajo tudi, da je na posameh krajih strela opetovano vžgala. Nova slovenska pridobitev. Znana veleposest »Muhof« blizu Selme- ce ob Muri, je prešla za 80.000 kron iz nemških v slovenske roke. »Muhof«, doslej lastnina Nemca Pinssija, je ku- pil Slovenec Karel Gornik.

Nemški »Volkstag«. Nemški »Volkstag« v Mariboru se bo vršil najbrž dne 5. maja v popoldanskih urah na Glav- nem trgu. Govorniki se bodo posluževali balkona na rotovžu in od tam govorili zo- rovalcem. Za svoj »Volkstag« seveda agitir- rajo na žive in mrtve in obetajo, da pridejo odposlanci nemstva iz celega juga monar- hije, tako iz Koroške, Kranjske, Trsta, Pri- morja in Dalmacije. Javno si še dneva zho- rovanja ne upajo razglasiti. Vzrok je v tem, ker se boje, da bi tudi mi Slovenci za oni- dam sklicali javni politični shod, kar bi se- veda moglo imeti kot posledico spopade med ščuvajočimi Nemci in zborujočimi Slo- venci. Politična oblast pa bi v tem slučaju, da prepreči nedogledne posledice, najbrž o- ba »shoda« kratkoma prepovedala. Tako komentira nemška javnost to prikrivanje dneva.

Dvojnica mera. Koroškim Sloven- cem je bil shod v Rožni dolini prepovedan, ker bi se naj bil vršil na javnem prostoru, ali, kakor se je izrazil prizadeti vladni funk- cionar, »pod milim nebom«. Mariborski »Volkstag« se ima vršiti na Glavnem trgu pred magistratom, torej tudi na javnem prostoru, oziroma »pod milim nebom«.

Za deklaracijo in za politiko Jugo- slovanskega kluba.

Jugoslovanski klub je sprejel nadalje sledeče izjave za majniško deklaracijo: Dunajske Slovence se pridružujejo jugoslov. deklaraciji; županstvo Cerklje (okraj Krško); Komenski župljani (okraj Kamnik) dodatno 115 podpisov; občinski odbor Javorje nad Poljanami, Kranjski; občani občine Šmarjeta na Kranjskem (363 podpisov); županstvo občine Šmarjeta na Kranjskem; prebivalstvo občine Ustje pri Vipavi (325 podpisov); prostovoljno ga- silno društvo v Poljanah nad Škofjo Loko se je obenem pridružilo k prispevku za dr. Krekov spomenik; možje in fantje, že- ne in dekleta občine Mrzlo polje ter njenih vasi: Ivančna, Gorica, Skrajčane, Črnelo in Gorenja vas pri Zatični na Dolenjskem (173 podpisov); možje in mladeniči, žene in dekleta občine Hudo ter njenih vasi: Stranska vas in Mala Dobrava pri Zatični na Dolenjskem (85 podpisov); možje in mladeniči, žene dekleta iz vasi Zatična, Mekine, Metnaji, Velika Dobrova, Zatična in Vir, vsi iz fare in občine St. Vid-Zati- čina na Dolenjskem (356 podpisov); možje in fantje, žene in dekleta, navzoči na ob- nem zboru podružnice »Slovenske Straže« v Veliki Ligojni se navdušeno pridružujejo m. dr.; občinski odbor občine Anže; občinski odbor občine Gorica; občinski odbor v Kotredžu; krajni šolski svet Globoko; dekleta in žene občine Morje (118 podpisi- vov); možje in mladeniči, žene in dekleta župnije sv. Lovrenč ob Temečici, občina Velika Loka (skupno 310 podpisov); žene in dekleta občine Zatrebec (73 podpisov); žene in dekleta občine Boršt (124 podpisov); občinski odbor občine Lužarje.

Od profesorjev mariborskega »hogo- sovja« smo sprejeli sledečo izjavo: »Vsem narodom brez izjeme je Kristusovo evange- lje odprl pot do civilizacije in napredka. Nič ni bolj nasprotno temeljni ideji kršča- nstva, pravčnosti in smotru države, kakor če močnejši narod ali stranka krati primitiv- ne naravne pravice število slabšemu ljudstvu. Tisočletna zgodovina spruče, da je v danih razmerah slovenskemu ljudstvu popolnoma onemogočeno, priti do onih prav- ic, ki mu gredo po naravnem pravu in po temeljnem državnem zakonu ter se povrh na brezvesten način žalilo njegove verske svetlinje, zato je edna rešitev iz tega polo- žaja vresničenje deklaracije jugosov. kluba v avstrijski državni zbornici dne 30. maja 1917. Iz teh razlogov se profesorji ju- goslovanskega učilišča v Mariboru pridružujejo nemški deklaraciji. Obznan s slovenski

udanostjo pozdravljajo plemenito Zprizade- vanje za svetovni mir med narodi in drža- vami sv. Očeta Benedikta XV. in Njeg. Velicanstva cesarja Karola I.

Slovenske žene in dekleta iz Maribora in okolice se izjavljajo odkrito in možem enakovredno za m. d. krajni šolski svet Turje (pošta Dol pri Hrastniku); občina Prekopa (okraj Vransko); občinski odbor občine Pacinje (okraj Ptui); žene in de- kleta iz fare sv. Vencelja (90 podpisov); žene in dekleta občine Zerkovce (župnija Hoče); 62 podpisov; žene in dekleta ob- čine Spodnje Hoče; možje in mladeniči, žene in dekleta občine Rogoza (župnija Hoče) 41 podpisov; občinski odbor občine sv. Martin pri Vurbergu (okraj Maribor); možje, žene in dekleta mestne občine Slo- venci Gradec; občina Gruskovec (okraj Ptui); begunci iz Wagne pri Lipnici (568 podpisov); občinski odbor Savci (okraj Celje); žene in dekleta občine Škofja vas pri Ptui (vasi: Zdobrova, Leskovec (92 podpisi- vov), Okolica, Aralin (316 podpisov), Sv. Tomaž, Koblek, Selče, Rovše (112 podpisi- vov), Trnovlje (313 podp.), Ljubadna, Za- čet, Žepina, Lipovec, Šmiklavž, Glinško (297 podp.), Runtale, Lahovna, Lešje, Pre- korje, Škofja vas, Šmarjeta (139 podp.), (skupno 1269 podpisov); občinski odbor Bi- zelsko; Občina trg Vojnik (260 podpisov); krajni šolski svet v Globasnici (»Naši mili domovini Jugoslovanci narodno - krepko, jasno mladino! Zato pa z dušo in telom za jugoslovansko deklaracijo«); občina Gerla- va na Murskem polju; županstvo Marija Reka na Stajerskem; občina Kristanci (okr. Lutomer); odbor občine Mihalovci pri Or- možu; odbor občine Vitan; duhovščina de- kanije Videm ob Savi; krajni šolski svet v Zakutu pri Brežicah; hranilnica in posojil- nica pri Sv. Jurju ob južni železnici; ob- čina Zbilgovci - Lastomerici; Slovenci in Slo- venke župnije Kapela pri Gornji Radgini; slovenski možje in mladeniči, žene in de- kleta Sv. Primož nad Muto (157 podpisov); možje in mladeniči, žene in dekleta iz Škal; zveza prostovoljnih gasilnih društev v po- litičnem okraju Lutomer (gasilna društva občine: Cven, Gornjeveč, Stročja vas - Pri- stava, Noršenci - Babinci, Gerlava - Ba- novci, Veržje, Bunčani, Bučecovci Stara in Nova vas, Blaševci, Križevci, Ključar- vci, Lukavci, Korkorič - Logarovci); možje in mladeniči, žene in dekleta občine Stranice; žene in dekleta občine Dobrova pri Celju (126 podpisov); žene in dekleta vasi Lokra- vec pri Celju (73 podpisov); žene in de- kleta iz Medloga in Lonate pri Celju (164 pod- pisov); možje in mladeniči, žene in dekleta občine Artiče pri Brežicah (280 podpisov); občinski odbor trga Rajhenburg; žene in dekleta iz Teselja, občina Videm (44 pod- pisov); občani trške občine Ptujška gora (332 podpisov).

Vesti iz primorskih dežel.

Odvetniški izpit sta napravila v Trstu odvetniška koncipienta gg. dr. Ivan Marija Čok in dr. Josip Gia- con.

Za učitelja na državni obrtni šoli v Trstu je imenovan asistent gen. ravnatelstva tobačne režije inženir Anton Dobrovič.

Umril je v Trstu posestnik Josip Flego.

Živila v Trstu se ne zaplenijo več. Iz Trsta 23. aprila. Tržaško namestni- štvu je odredilo, da se zalozijo živil, ka- tere prinesejo potniki s seboj ali za lastno uporabo, ali za svoje družine, ali za lajšanje pomanjkanja živil v Tr- stu, ne smejo več zaplenjati.

Velika mestna akcija v lajšanje bednega položaja v Trstu. Iz Trsta 23. aprila: Tukajšnja socialna demokra- tična stranka namerava s pomočjo vseh političnih strank oživiloriti veliko mestno akcijo v svrhu lajšanja bede v Trstu, ki grozi, da bo prihodnje tedne še hujša. Sklicano je zborovanje na dan 25. aprila, na katerem se ima razprav- ljavati o sredstvih, ki naj odstranijo kata- strofo, ki se bliža mestu. Akcije se ude- leže tudi vsi tržaški državni poslanci in član gosposke zbornice Alfred plem. Escher.

Vzpostavitev železniškega prometa na državni železnici. Vzpostavljivalna dela na železnici od Sv. Lucije do Go- rice so skoro končana. Najtežja naloga je bila vzpostavitev solkankega mo- stu. Napravljena je čez oba krajna ste- bra provizorična železna konstrukcija, ki omogoča zvezo obeh tirov in tako je železniški promet vzpostavljen. Dne 5. maja bo vozil v Trst prvi brzovlak pla- ninske železnice.

Zanimiva spominska knjiga v Ogledu. Vojaški škof Bielik je obiskal v spremstvu fm. Borovčica, ko se je vrnil z jugozapadne fronte, baziliko in muzej v Ogledu. Vpisala sta se v tam se nahajajočo spominsko knjigo, v ka- teri je podpisal neposredno pred njima italijanski kralj in številni italijanski, angleški, francoski, belgijski in japo- nski visoki oficirji.

Kaj in kdaj se sme točiti po Kr- mah v Pulin. Trdnjaviški komisar raz- glaša odredbo po kateri je med 2. in 4. uro popoldne prepovedano sploh točiti alkoholne pijače; od 4. popoldne naprej se sme dati jedni osebi samo pol hitra vina ali tri četrti litra piva. Zganje se sploh ne sme točiti. Pijanim osebam je pristop na tramvaj prepovedan. Kr- mahi, ki bi se ne ravnavali po tem, bodo strogo kaznovani.

Kako se potuje v Dalmacijo. »Glas S. H. in S.« poroča: Vlak za Dalmacijo iz Zagreba pride v Prijedor ob 3. po- polodne, odide drugi dan ob 1. torej tre- ba prenočiti v Prijedoru, ker pa more- tam na vlak samo 10 civilnih oseb, je treba včasih čakati tudi več dni. V Knin se prispe navadno z zamudo okoli 10. vlak za Split pa odide ob pol 7. Zopet je treba tretjo noč prebiti v kaki pri- vatni hiši, kjer moraš plačati za slučaj- ni dve noči 18 K. Na povratku v Za- greb je treba zopet čakati par dni v Kninu. Res, udobne prometne razmere.

Da ne pride naša last v tuje roke! Iz Zagreba poročajo, da se je mudila le- dni v hrvatskem Primorju družba ravnateljev zagrebških bank, ki je nakup- lila celo vrsto hotelov in zgradila v Crkvenici, na Sušaku, v Novem, samo da ne pridejo tuje v roke.

Pristopajte k »Slovenski Matici«.

Članarina 8 K, ustanovna 200 K

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 23. aprila 1918.

Župan odvarja sejo in proglašja sklepčnost. Overovateljem sta imenova- na obč. svetnika Kraigher in Lil- leg. Opravičili so svojo odsotnost obč. svetniki Mlinar, Franchetti in Kavčič. Župan poroča, da se mu je izrekla pi- smena želja 2. strelskega polka, da se izroči častni srebrni rog ljubljanske ob- čine. Dne 17. t. m. je deputacija sloves- no izročila polku rog, bila je pri polku najprisrčnejše sprejeta in ostane v spo- minu županstva ta dan eden najlepših. Brez razloka, bodisi slovenski, bodisi nemški častniki so pozdravili deputa- cijo kot svoje prijatelje. Na brzojavko Nj. Velicanstva je došla sledeča brzo- javka:

Županu dr. Ivanu Tavčarju v Ljubljani.

Baden, cesarska hiša 19/4. 11. 20

Njegovo cesarsko kraljevo Apostol- sko Velicanstvo blagovolilo je zadržati ne- omlajljive zvestobe, izražene po deputaciji stola mesta Ljubljane povodom izro- čitve častnega signalnega roga c. kr. polku gorskih strelcev št. 2, najmilostiveje vzeti na znanje ter mi je naročilo, sporočiti Naj- višjo zahvalo za to vdanostno izjavo Vam, gospod župan, kakor tudi patriotičnim da- rovalcem častnega signalnega roga.

Marterer G. d. I.

Dne 19. t. m. je prejel župan od gosp. polkovnika Poura še posebej zahvalo za krasne ure v družbi depu- tacije in za izročeni rog. — Ekscelencia bivši minister Otokar baron Trnka je poslal sledeče pismo:

Visokopostovani gospod župan! Iz- volite sprejeti in slavnemu mestnemu sve- tu tolačiti mojo najtoplejšo in najsrčnejšo zahvalo za prekrasni diplom častnega me- ščanstva bele slovenske Ljubljane, ki me ni samo prijetno iznenadil, temveč ki mi tudi ostane za vedno drag in nepozaben spom- in na kulturno središče bratskega slovenskega naroda.

Za mojo podporo Vaših plemenitih stremeljav za povzdigo milega jugoslovans- kega naroda, za moje dolgoletne simpatije k njemu in k Vašemu krasnemu mestu, za izvršitev dolžnosti napram Vašemu dose- daj po krivici omalovaževanemu ljudstvu in Vaši neskončno krasni domovini, je poča- ščenje, ki ste mi ga izkazali, malo zasluže- no; prosiči Vas moram torej, da vzamete v dopolnitev moje ljubezen, moje prijatel- stvo in zagotovilo, da me bo vedno napol- njevala s ponosno zavestjo pripadnosti k Vam in da bom hranil to drago vez v časti in verno kot biser v svojem srcu do svoje- ga poslednjega vzdihla.

Naj se krepki in vzcvita Vaša lepa Ljubljana, naj tudi dočaka bratski slo- venski narod po dobah težkega trpljenja srečne in zagotovljene bodočnosti, take, po kateri hrepeni in ki mu po pravici gre!

Izvolite sprejeti zagotovilo mojega globokega spoštovanja in srčnega prijatel- stva!

Vam vedno vdani

Otokar baron Trnka.

Na Dunaju, 12. malega travna 1918.

V Gradcu je umrl vojaški povelj- nik fmlt. Ignac Schmidt-Fussina, ki je služboval več let v Ljubljani. Žu- pan je izrazil vojaškemu poveljstvu v Gradcu sožalje in dobil od graškega poveljstva iskreno zahvalo.

V nedeljo je bil instaliran novi tr- novski župnik Fr. S. Finžgar. Žu- pan se je udeležil te lepe cerkvene sla- vnosti, a zato je »Resnica« župana na- padla. Župan izjavlja:

Slavni mestni svet!

V nedeljo, dne 7. aprila praznovala je trnovska fara, katere patron je mest- na občina ljubljanska, instalacijo novega župnika, gospoda Frana Ser. Finž- garja. Bil je to lep praznik in vsi trnov- ski župljani so se ga iz srca veselili. Kot zastopnik mestnega patronata bil sem k tej slavnosti vabljen in moja dolžnost je bila, da vabila nisem odklonil. V prvi vrsti je bila to cerkvena slavnost in ka- tolika bi ne smelo biti na svetu, ki bi na- tronala, ako se je te cerkvene slavnosti udeležil, radi tega opoval. Meni se je pa nekaj takega vendarle pripetilo in naravno je, da se moram s tem dogo- dom, dasi nerad, pečati v javni sei.

Najintimnejše glasilo našega gos- poda deželnega glavarja dr. Ivana Su- steršiča in gospoda kanonika dr. Ev- gena Lampeta, tednik »Resnica«, posve- til mi je radi udeležbe pri instalaciji gos- poda župnika Finžgarja to-le dnevno vest:

Zakaj je bil v nedeljo liberalni shod v Kranju prepovedan. Dr. Ivan Tavčar je bil malokedar v tako veliki zadregi, kakor minoli tedaj. V Kranj je svojim političnim somišljenikom obljubil iti na shod, v trnov- sko župnišče ga je pa vleklo vabilo novega župnika na nedeljski instalacijski obed. Razume se, da je trnovsko vabilo prevla- dalo čutenje g. ljubljanskega župana. Iz te mučne situacije ga je rešila vlada. Osred- nja vlada je namreč sporočila v Ljubljano, da javni ljudski shodi nikakor še niso dovo- ljeni, pač pa samo društveni. Tu je dr. Tavčarju šinila v glavo misel: Nedeljski shodi naj bodo kar prepovedani, naznanil ne kaže izpreminjati — in trnovski obed je rešen. Tako se je tudi zgodilo. Mal košek papirja na dež vlado bi zadoščal, pa bi bili nedeljski shodi rešeni. Namesto tega je dr. Tavčar v »Narodu« napisal ogorčeno notico proti vladi — pred očmi mu je pa takrat migljala dobro obložena trnovska farovska miza. Tako se je zgodilo, da sta si v ne- deljo v Trnovem napajala prelat Kalan in dr. Tavčar.

Brez uspeha sem trudil svojo gla- vo, da bi iztaknil vzrok, ki bi dajal de- želnemu glavarju dr. Susteršiču in de- želnemu odborniku dr. Lampetu povod, da bi me smela kot ljubljanskega žu- pana na tak podoben način osramotiti pred celo trnovsko faro.

Odkar je nastala vojna in odkar nas je ta učila, da je medsebojna ljub- ezen, medsebojno priznavašanje in medsebojna odpušljivost največja mo- drost revnega našega sedanjega živ- ljenja, nisem nikdar pozabil na tisto spoštovanje, katero dolžujem deželne- mu glavarju, in na avtoriteto, katere

pristoja deželnemu odboru. Zatorej še danes ne morem umeti, kako sta mogla dr. Susteršič in dr. Lampe radi Finž- garjeve instalacije spustiti nadme čas- nikarskega svojega kodra, da me je pri- tem ne samo obljajal, temveč mi po svo- ji naravi onečedi tudi snažno mojo obleko! Drugega izhoda ne najdem, ka- kor da domnevam, da deželni glavar in dr. Lampe za nedostojni ta napad nista vedela — če se pa motim, potem obža- lujem vse to ne v svojem lastnem ime- nu, pač pa v imenu gospoda deželnega glavarja in gosp. deželnega odbornika, ker si bo pri tem marsikdo moral mis- liti, da si dr. Susteršič in dr. Lampe javnega delovanja brez skleda pred- stavljati ne moreta!

G. župnik Iv. Vrhovnik se zaha- ljuje obč. svetu za udeležbo pri veliko- nočni procesiji, za častno pokojnino in priznanje njegovemu delovanju. — Mestna hranilnica naznanja, da je upravnih odbor v svoji seji 26. marca t. l. izvolil g. Ubalda pl. Trnkoczeza za svojega predsednika, za podpredsed- nika g. Rob. Kollmanna, za člane ravnateljstva pa gg. Iv. Milohnojo, dr. K. Trillerja in Andr. Šarabona; za njih namestnika gg. Karla Seuniga in Jos. Vidmarja.

Zastopnik nekega obč. kluba je opozoril župana, da odseki ne odgo- varjajo več razmeram; zato se v krat- kem izvrše volitve v vse odseke na- novo.

Zapisnik zadnje seje se odobri. Dežel. pomož. društvo za bolne na pljučih se zahvaljuje za podporo 5000. kron.

Darovalcem raznih zneskov za mest. uboge se zahvaljuje župan iznova imenoma.

Zaradi slabe zveze in vožnje elek- trične železnice poročajo ravnatelji Al. Čuha, da se doslej zaradi slabih trač- nic ni moglo hitreje voziti, zdaj pa se tračnice izmenijo in poslej bode vožnja lahko zopet hitrejša in zveze točne.

Zaradi zatvoritve dveh poštnih fi- lijalk se poroča, da se s 1. majem raz- mere zopet izboljšajo, ker je osobje zo- pet na mestu.

Dalje poroča g. župan:

Danes in včeraj je prišla na magi- strat množica resnično ubogih žensk ter energično zahtevala živil. Tem revam njih nastopa ni zameriti. Kakor pa je v življenju vedno, se upor lačnih obrač- proti tistemu, ki je najmanj kriv. Res je, da se s tem, kar se dobi danes na krušne in druge karte, ne da več ži- veti. A čez 14 dni niti koruzne moke ne bo dobili več. Najhujši bo za prehrano mesec maj. Neobhodno je torej po- trebno, da se poklicami faktorji hitro pobrigajo, da dobi Ljubljana vsaj ne- kaj približka. Sicer nastanejo opasne revolte. Zato sem — pravi župan — energično že danes zahteval pri vladi kaše, marmelade, fižola in drugih živil, da se zadovolji potrebi vsaj za silo.

700 najrevnejših rodbin da- nes resnično ne more več obstati ob- tem, kar se jim nudi; matere pa ne mo- rejo gledati, kako stradajo njih otroci. Ne vem, če so govorice resnice, toda ženske so danes trdile, da jih je vlada poslala na magistrat, češ, da dobi ma- gistrat vsega dosti. A resnica je, da niti krušne karte ni možno več likvidirati z moko, nego le še s ¼ kg kaše. Od žu- pana se ne more zahtevati, da bi raz- delil več, kakor je prejel. Razdelilo se je danes zadnje ostanke testenin in ne- kaj suhega sadja. Ker se je bati novih izbruhov, se dva vhoda mest. magistra- ta zapreta, eden pa zastrazi, ker odslej se na magistratu ne more več trpeti ta- kih nastopov.

Obč. svetnik dr. Fran Novak po- roča o dopisu mest. magistrata glede raznih prizivov proti kanalski pristoj- bini. Prizivi Pavle Hahn, Mar. Princ, Iv. Lauter in Hele Souvanove se kot neutemeljene zavrnejo.

Isti poroča o dopisu notarja dr. Schmidingerja glede ustanove Fr. Sir- nigove za ubožane ljubli. obrtnike. Notarjev predlog se v interesu obrt- nikov odkloni.

Isti poroča glede prememb v dolo- čilih o dolžnostih in pravicah urad- ništva Mestne hranilnice ljubljanske, ter se sklene: Činovna razvrstitev uradnikov se določa po činov. razredih. V III. čin. razredu ima književodja prednost pred nadkontrolorjem; v IV. čin. razredu podtajnik pred kontrolor- jem in blaginikom; glede blaginika in kontrolorja pa se določa, da ima prednost pred drugimi oni, ki je po de- finitivni službi starejši v dotičnem činovnem razredu. Dalje se sklene, da se ustanovi pri Mestni hranilnici še eno mesto kontrolorja extra statum.

Obč. svetnik notar Alb. Hudo- vernik poroča o predpisu vojaških nastanitvenih pristojbin nekaterim hiš. posestnikom ter predlaga, da se jim predpiše ta pristojbina v oni izmeri, kakor leta 1917, tudi za leto 1918 in si- cer s 3%.

Isti poroča o oddaji mestne vož- nje za odgonce, rešilno postajo ter ga- silno in reševalno društvo za

da polovico troškov takoj, ko bo delo izvršeno. Drugo polovico se zavzame zakupnik plačati s 5% obrestmi pre rata dvanajstkrat v desetih zaporednih letih obrokih, od 1. maja 1919 počenati. Zastopna pogodba se podaljša do 30. aprila 1924. Za slučaj smrti zakupnika preneha pogodba.

Isti poročila o prošnji mestnih slug, slug in drugih mest. nižjih uslužbencev za nakazilo službene obleke za l. 1918 in predloga: Mestni slugi dobe za l. 1918 navšal za obleko in obutev po 800 do 1200 K in sicer po meri, kakor so letos na vesti. Drugi uslužbeni dobe navšal 300—500 K za obleko in obutev. Navšal pa se ne izplača v gotovini nego povarna predložena računa v omenjeni višini. Tržni straži se zviša navšal za obleko na 80 K.

Obč. svetnik dr. Fr. Novak ponaša glede spremembe regulacijske načrta za oddelek med Dunajsko cesto in cesto na Rudolfovo železnico glede podaljšanja Pražakove ulice. Tóničevski načrti prošnja, da se podaljša Pražakova ulica tako, da se osi te ulice podaljša v ravni smeri čez Dunajsko cesto do njih posestva, tam odmeri na obe strani polovico širjave ceste, t. j. 7 metrov, in južno stavbo črti položi oddaljeno tri metre od preje omenjenega poslopja. Tako dobijena smer naj se pridržuje do podaljšave Nove ulice, od tam pa izpelje v ravni smeri ob cesti na Rudolf. železnico. (Sprejeto.)

Obč. svetnik Jan Ružička ponaša glede nadaljevanja del za ureditev Savske struge med Tacnom in Črnučami. Občinski svet odklanja vsako edgovornost za nedogledne posledice, če bi Ljubljana ostala brez vode, ker je regulacija Save ponorečena in se je zato reka globoko zajedla v dno svoje preozke struge. Neznane razmere pri mestnem vodovodu je sakrivila državna uprava, ker regulacije Save ni izvršila v dopustnih mejah. Ministrstvo za javna dela se nujno pozivlja, da brez odlašanja izvrši potrebna dela v savski strugi ter reši Ljubljano katastrofo. Ta resolucija se predloži c. kr. deželni vladi in ministertvu na Dunaju!

Obč. svetnik Šerjak prosi, da bi se Marijina kopel zopet izročila promet. Zupan izjavlja, da je ta kopel urejena za kurjavo s čoto, zato je njena uporaba skoraj nemogoča. Zupan dr. Ivan Tavčar stavi nujni predlog, da se hiš. posestniku Karlu Vidmarju v Konušni ulici izda prednostna izjava za posojilo 4000 K. Prošnja se ugodí.

Občinski svetnik Ivan Kregar opozarja na neko prošnjo I. društva hišnih posestnikov zaradi pobiranja vojaških nastanih pristopnin v sedanjih izmeri. Pristopnine naj bi se razdelile na več let. Zupan odgovarja, da proti sklepu občinskega sveta ni bilo nobenega ugovora, da se pristopnine itak razdelje na več let, da pa se bo moglo govoriti o stvari in prihodnji seji. Nato se je vršila tajna seja.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje. Zlat saskužni križ s krono, na traku hrabrostne svetlinje je dobil poročnik Peter Jočič iz Kranja, tačas dodeljen neki kavalerski diviziji na severu.

— Velike spremembe pri ljubljanskem deželnem sodišču? Kakor nam poročajo sta bila predsednik ljubljanskega deželnega sodišča Eisner in njegov namestnik dvorni svetnik Paik pozvana, da prisita za vpokojitev. V pokoj stopita tudi deželni sodna nadsvetnika Hauffen in dr. Travnar.

— Celjski okrajni glavar vpočenja. Vodja okrajnega glavarstva v Celju namestništveni svetnik Marino baron Müller-Hörstein je vpočen. Povodom svoje vpočitve je dobil naslov in spadal dvornega svetnika.

— Preložitve dišalnih vpokojitev za dijake na Ovrh. Honvdni minister je preložil vpokojice črnovojnikov iz letnikov 1894—1899, ki oblikujejo v tekočem šolskem letu sadnji ali predstajni rasred kake srednje šole ali teje jednakega učnega zavoda, od 15. maja na 1. junija, da se jim omogoči obisk pripravljalnega tečaja za sroločno (vposobilnostno) skušnjo, oziroma za polaganje ispitov.

— Iz štajerskega deželnega šolskega sveta. Stolni dekan v Mariboru Josip Majcen in gimnastični ravnatelj v Mariboru dr. Josip Tomišček sta imenovana za člana deželnega šolskega sveta za bodočo funkcijo dobo.

— Uradniška dražniska doklada. »Wiener Ztr.« priobčuje naredbo finančnega ministertva sporazumno s prizadežitvi ministertvi z dne 22. t. m. glede enkratne doklade državnim nametnostem, državnim vpočlenom, vdomam in tiroam državnih nametstencov, kakor tudi osebam, ki dobivajo miloščine. Naredba stopi v veljavo 1. maja t. l.

— Podružnicam »Društvo sv. Cirila in Metoda« v spodbudo. Mnogo podružnic »Društvo sv. Cirila in Metoda« je bilo med vojno nedelavnih. Nekateri pa tudi v teh težkih niso posabile svoje svote naloge vršiti. V največjem času so pridole mnoge podružnice s delom, nekateri so izvrševali plodonosno, kakor bi hotelo samujene popraviti. Posebna pohvalna moramo omeniti podružnico v Borovnici, katara je poslala glavni družbi od Boheja do danes 1044 K.— »Slovenska trola«, da se le ona narodna družba gane ter sproži kmetov iz gore — čenar je plas rodoljubne pokrivatvenosti pri svetnem našem narodu. Kvala detu in pokrivatvenosti! — Ob priliki nakora so zbrali vrli »Slovenski« v Fabianovi kleti za C. M. D. 31 K.— »Gr. Fr. Repič in I. Vranec« sta med vojno iz Mohrnoga v Ljubljano nakrala za »Društvo K 58«— G. Alojz Veljkovic a. i. kr. rač. pošastnik je nakral na 12. aprila v hotelu Divan v Ljubli K 384 v enak solidarnosti čiste kmetovske vzajemnosti. Sreča!

— Slovenski štajerski vestnik ima v svoji aprilovi številki sledoče vsebine: Novem danu naproti Načela naše nove trgovine. Olajšave pri nastopu in nadaljevanju obrtov. Promet s nadomestki šivil. Raznoliki: Informacije pri trgovski in obrtniški storitvi. — Razglas c. kr. deželnega predsednika na Kranjskem s dne 8. marca 1918, šteč. 6879, o priglavitvi saloge lesa. — Kako se pridobi večji dohodek s rentnim savarovanjem? — Detaljna trgovina po vojni. — Razstava surogatov na Dunaju. — Gospodarski pomen Ukrajine. — Prejemna pravica delničarjev do novih delnic. — Minimalna plača za trgovske nastavlence in vojne doklade za zasebne uradnike. — Razširjenje deželnega poštnega prometa v Rumuniji. — Poskusno službeno razmerje postane po preteku primernega časa stalno. — Prepoved dražbe potrebščin. — Službeno razmerje pri prehodu obrta. — Pri sopetnem vstopu v isto službo po kratkem prekinjenju je domnevat, da veljajo enaki pogoji, ki so se pri prejšnjem službenem razmerju dogovorili. — Poštna povzeta. — Omot in satvor vrednostnih pisem in zavitkov v tuzemskem prometu. — Sprejemanje zavitkov na poštah. — Zaloge lesa. Društvene vesti: Izkaz društvene poredovalnice.

— Gremij trgovcev opozarja svoje člana na sledeče: Upravno sodišče razsaja, da ni smatrati kot plačo one draginske doklade, ki niso bile dogovorjene, ampak jih delodajalci prostovoljno izplačujejo in jih lahko ustavijo, kadar se jim zdi primerno. To je važno za one delodajalce, katerih uslužbeni so podvrženi penzijskemu savarovanju za starost.

— Umrla je na Breznici Terezija Finžgar, mati mestnega župnika Finžgarja v Ljubljani. Pred par dnevi smo poročali, da je obhajala zlato poroko.

— C. kr. ravnateljstvo državnih železnic Trst odda potom razpisa buffet na kolodvoru v Grosupljem s dnem 15. julija 1918. Kolekovane ponudbe je vložiti najkasneje do 1. junija 1918 opoldne pri glavni pisarni c. kr. ravnateljstva državnih železnic, ekspozitura Ljubljana. Natančneje podatke se lahko izve iz istočasne razpisa v »Osservatore Triestino« in »Laibacher Zeitung«, pri c. kr. ravnateljstvu državnih železnic Trst, ekspozitura Ljubljana, ali pri železniškem kolodvorskem uradu v Grosupljem.

— Razpošiljanje blagovnih vzorcev na armado na boljšico je pod obstoječimi pogoji zanaprej dovoljeno tudi na volnopoštne urade 296. 379 in 564. ustavljen po na volnopoštini urad 221.

— Poštni urad Arco na Tirolskem se je odri za celotni poštni promet.

— Oropanje denarnega pisma a-o. banke v Ljubljani. Četrtilijona ške. Ko se je odri neko denarno pismo, ki je bilo predano dne 2. aprila 1918 od podružnice c. kr. priv. avstro - ograde banke v Ljubljani na naslov: c. in kr. pomorski batalion v Trstu, se je ugotovilo, da so došli neznani storilci isto otvorili in vsebino, sestoečo iz bankovcev, v skupnem znesku 250.000 kron, ukradli. Vsed tega se razpisuje v svrhu, da se storilci izsledijo, nagrada 500 K kakor tudi, da se ukradena vrednost ali pa del te vrednosti zopet najde, nagrada 5% za najdeno vrednost z opombo, da si pridružuje poštna uprava pravico, da prizna oziroma razdeli to nagrado po lastnem preudarku in z izključitvijo vsake pravne poti.

— Tobačna karta. Iz obširne naredbe k tobačni karti navajamo tole: Kadilci se razdelje v stalne in slučajne odjemalce. Za stalne odjemalce bodo veljali vsi možki od 18. leta dalje, ki se ne nahajajo samo slučajno v kratu tobačne zaloge in ki nimajo več pravice do dobivanja tobaka. Za slučajne odjemalce se bo smatralo one možke, ki se nahajajo samo mimogrede v kratu trafike ali ki že imajo tobačno karto n. pr. potniki, tučci, vojaški, zlasti vojaški na dopustu itd. Stalni odjemalci, otroci in mladenci nimajo pravice do nakupovanja kot slučajni odjemalci. Tobačni material bo v prvi vrsti določen za stalne odjemalce, vpisane v seznamih, in se jim bo oddajal proti izkazu tobačne karte. Kar ostane, morejo dobiti slučajni odjemalci. Določitev, koliko dobi stalni odjemalec, se izvrši po odmeri prejemka založnikovega za vsak založni okraj tednako potom oblasti Druge podrobnosti smo navedli večkrat.

— Drzna tatvina. V soboto popoldne je bilo v hiši št. 2 v Volaški ulici pri belem dnevu iz stanovanja na zakoneten način ukradenega 20 m belega blaga (kradl) za možke spodnje hlače, 5 m zelenega in 4 m modrega kvadrirane blaga za bluze, 6 m črnege pikčaste blaga tudi za bluze, 5 m polsvilnate lila podlaze, 2 1/2 m svilnatoga zefirja, srebrna tula radii budilka in ena taka budilka v uniatem etuiju ter zlata sapetnica v podobni verižici. Skupna škoda znaša čez 2500 K. Tat je imel na razpolago še precej drugih dragocenih predmetov, a je pustil vse na svojem mestu in se zadovoljil samo z zgoraj navedenimi. Nenovabilenost teh reči gotovo ne bode rabila sam. marveč jih bode akualil kje enečati bodi še za denar ali za kaj drugega. Pošteno občinstvo se prosi, da bi prodajalca takol ovdilo varnostni oblasti. Kdor je pa v položaju o tatvini sploh navesti kake podatke, na podlazi katerih bi se samozelo priti storilcu in ukradenem blagu na sled, se prosi, da jih proti dobri nagradi sporoči v Volaški ulici št. 2.

— Umrla je 22. t. m. v Postojni g. Emil Garzaroli pl. Thurnalski. N. v. m. p. l. Umrla je v Smartnem pri Litiji g. Václav Polánek, vpočleni okrožnik knez Windischgrätzovih veleposestev. N. v. m. p. l.

— Umrla je na Trati (Tržišče) tamkatnji posestnik in gostilničar Alojzij Knez v 46. letu svoje starosti. N. v. m. p. l.

— Divji sakon ali ribniška dvešivka. Pilejo nam: Petelin je pol 8. aprila pred deželnim dvorcem, v zborovalni dvorani pa je sodraki župan utajil tri: deš. glavaria, domačega župnika in samoga sebe. Štirje odličniki občine so posetili ono zborovanje, trije so svoje navzočnost tudi soričali s pravim podpisom, šestnik obš. svetovalec, obš. odbornik, ki župan Anton Lovrenčič se je prelovil dotični dan v »Fr. Pirc, Sodražica.« Sodražica ni imela nikoli in ne bo imela nikoli s črnim kmetom.

Ptič noi skriva glavo v mnenju, da ga nikdo ne vidi, poglavar sodrške občine je pa utajil ime svojega očeta. Lahko vara dež. glavaria, domačega župnika ali javnosti ne bo. Dobro poznamo v resnici protokolirano firmo Pirc-Lovrenčič. Tih kompanjon.

Zaroka. Iz Skofje Loke nam pišejo: Pred kratkim iz ruskega vojnega vjetništva pobegli naš tukajšnji domačin g. Rudolf Ziberl, vri delavce na narodnem polju in sokolski vaditelji, se je preteklo nedeljo, dne 21. t. m. zaročil z gospodično Angelo Sokličevo, iz ugledne narodne rodbine iz Kranja. Mlademu bodočemu zakonskemu paru želimo obilo sreče!

Lovska sreča. Gospod Josip Demšar, posestnik in tovarnar na Češnjici pri Železnikih, je ustrelil 23. t. m. v Megušnici krasnega divjega petelina.

Celjsko pevsko društvo. Iz Celja nam pišejo: Naše pevsko društvo je priredilo v petek 19. aprila ob 8. uri zvečer v Narodnem domu v Celju občni zbor — prvi po štirih letih! Navzočih je bilo 50 pevčev in pevcev in nekateri odlični Celjani, podporni člani in gostje. Občni zbor je vodil podpredsednik g. Rudolf. — Tajniško poročilo se predvsem spominja žrtve nesrečne vojske — g. Ivanska, g. Vaslela, gg. dr. Janka Serneca, dr. Ot. Baša, Jos. Berka, Martina Pavharia, Frana Radeja, končno ge Videmšek, Malči poroč. Bolé, g. Viharja — časten jim spomin! Poroča dalje, da Društvo obstoja že 24. leto in šteje letos 3 častne člane, okrog 100 podpornikov, 65 pevčev in pevcev — in to kljub vojski, ki je sicer društvu mnogo škodila, da je moralo molčati in tekom vojne zapelo le par nagrobne. A zdaj ga je glavna jugoslov. deklaracija oživela. Pevski zbor kaže krasno zmoglost, nemalo po zaslugi nevtudnega vodje g. Preglja: zato ga zvesto podpiramo, pevsko društvo nam je največja potreba v teh brezobzirnih časih. Z velikodušno gesto smo pokopali predvojni separatizem in z jugoslov. prepovedom je postalo tudi naše družabno življenje enodušnejše. Arhivar pove, da je v inventarju do 2000 partitur in dr. — a vse bo treba še izpopolniti. — Blagajniški poročila, da je blagajna aktivna. — Vsa poročila se odobro in odobru izreče absolutorij in zahvala. — Pri volitvi novega odbora je bil v velikom izbran za predsednika g. Ivan Rebek. Odbor se nato sledeče izvoli: za oodpredsednika g. kaplan Lashacher, za blagajničarke gca Plestenjak, za tajnika Jošt, za arhivaria g. Jakob Blažon; odborniki: gca M. Videmšek, g. Petek L., Rudolf Ed., zastavonoša g. Kozole, pregledovalci računov g. Armin Gradišnik, g. Likar, g. Videmšek. — Gospod podpredsednik ugotovi, da take ednosti še ni bilo v Celju in da se obeta plodovito delo. Gospod ravnatelj Smertnik navdušeno čestita ravnatelju občnemu zboru, ki je prvič zbral vse celjske Slovence v eni misli tudi pri Celjskem pevskem društvu, zato naj se nikoli ne zgodi, da se zopet razklopimo, temveč da pokazemo največjo disciplino. — Tajnik priporoča, naj vsi na skrivnem vsaj pri-sežejo, da se nikoli ne izneverijo društvu, pa naj pride karkoli! V slovi je moč! »Kdor naš si, z nami poj!« Vse podpornike in denarne zavode pa prost še nadaljnje naklonjenosti. Gosp. Pregelj posebno pohvali izredne zmoglosti cenj. pevčev: naj ostane ljubezen do društva trajna, da bomo dosegli uspehe. Iskreno je bil pozdravljen g. Pertot, ki zastopa pevsko društvo »Adrij« iz Barkoveli in je v dvema gšč. hčerka navdušen vstopil v C. p. d. z željo, da praktično izvedemo demokratična načela in si izberemo najširše torišče za novo započeto delo. — Medtem je g. K. iz Vojnika nakazal društvu 100 K. — iz Vojnika nakazal društvu 100 K. — iz priznanje moralne zmagae našega nastopa, in tako postal naš pokrovitelj. Enako tudi neimenovana gca. celjska je darovala 100 K. — Lep vzgled! — Pri slučajnostih se soglasno določi prispevek podpornih članov z 1 K mesečno. Nato je bil dnevni red zaključen. — Omeniti treba še, da je zbor divno zapel »Pod kodrsko«, »Po Save« — »Dravci«, »Slovenec in Hrvat«, »U boj!« in celo vrsto drugih pesmi.

Gledališko društvo na Jesenicah vprižori v soboto, dne 27. t. m. ob 9. uri zvečer in v nedeljo, dne 28. t. m. ob 4. uri popoldne v dvorani pri »Jelenec« na Savi ljudsko komedijo »Svetopisemski svet«, snisal L. Ganghofer.

Iz štajerske justične službe. Iz Maribora nam piše dopisnik: Graško deželno nadsoodišče je izdalo zopet celo vrsto imenovanj. Z namo se tudi to pot postopa, kakor bi v justični službi sploh ne prišli v poštev, ali pa kvečjemu le mimogrede. Naslov dvornega svetnika z opustitvijo takse je dobil sodni nadsv. dr. Josip F r a i d l, deželnosodni nadsvetnikom je bil imenovan doslejšnji deželnosodni svetnik Albert K o k o l, prvemu državnemu pravdniku pa je bil imenovan doslejšnji državni pravdnik dr. Ferdinand D u h a t s c h, vsi trije pri c. kr. okrožnem sodišču v Mariboru. Prvim državnim pravdnikom v Celju je bil nadalje imenovan tudi doslejšnji državni pravdnik dr. Friderik B r a č i č. — Fraidl in Kokol sta Nemca: prvi po rodu, drugi pa po mišljenju. Prav nič boljši ni z nanovo imenovanjem prvim državnim pravdnikom drjem Duhatšem. Opozarjamo samo na notice, ki jih je priobčevala pred tedni mariborska »Stražica«, ki je vedela, poročati o šestankih dria Orosia z drjem Duhatšem med uradnimi urami v uradnih prostorih, katerim noticam je na to vselej sledil uradni popravek doslejšnjega prvega c. kr. državnega pravdnika g. Verderberja. V Mariboru smo torej v menda prav redkem položaju, da imamo kaj dva prva c. kr. državna pravdnika. Čemu je to pripisovati, za enkrat še ne vemo. Morda je res, da gre doslejšnji orvi c. kr. državni pravdnik g. Verderber v pokoj? Za enkrat beležimo, kot že omenjeno, da smo Slovenci tudi to pot pri imenovanjih bili popolnoma prezrti, kakor zadnjič o priliki imenovanja c. kr. avkultantov. O vsem bomo še govorili. Čas bi pa bil, da se tudi zgoraj podreza čim preje.

Zapuščina knezondiškoja dria Kohna. Prihodnji mesec se vrši prostovoljna dražba veleposestva — kraščine — Ernovč (»Ehrenhausen«) in vinogradniške veleposesti »Possauerhof« z opravo in pritlikalnimi vreh. Obojna veleposest je iz zapuščine pokojnega knezondiškoja dria Kohna. Najnižji ponudki znaša 500.000 kron, kavejca pa 100.000 K. Posestvo je lepo ležeče in se prav dobro obrestuje. Tudi kraj sam je zelo ugoden. Od postaje južne železnice do graščine je kmaj pet minut hoda. Cesta je lepa, graščina sama v najlepšem in najboljšem stanju. Železniške vožnje do Maribora je 30 minut, do Gradca 1 uro. Dan dražbe še ni določen, vendar bomo o njem pravčasno poročali.

Iz Maribora nam poročajo: Velike in nevarne tatvine v Mariboru. Ko se je vrnila minolo nedeljo 21. t. m. popoldne ob 3. uri zasebnica Heumeyer v svoje stanovanje v Bismarkovi ulici, je našla vrata od znotraj zaprta. Ko se je posrečilo vstopiti, sta planila iz stanovanja dva vlomilca, ki sta odvrkla svezeni z vrjednimi 5000 K. Enega vlomilec so vjedli v Kokošinkovi cesti in našli pri njem več vrednot za partisoč kron. Drugi je neznano kam pobegnil. Pravijo, da sta dva industrijalna delavca iz Zgornje Stajerske, ki sta zadnje čase hodila od mesta do mesta in živela od sistematičnih vlovov. — V noči na 21. t. m. so prišli trije zlikovci na železniški kolodvor. Dva sta bila v civilu, eden pa v uniformi vojak četovodje. Od civilistov se je eden predstavljal za komisarja državne policije. Na to so se vsi trije polastili 15 samokresov in 450 naboev za samokrese ter treh zabojev konserv. Policija tudi te tri išče. Zadnji slučaj je posebno značilen. Ker pri nas že izza leta 1915, neprestano mrzoli taini agentov in konfidantov, je kmalu komu mogče, se s ponarejenimi listinami izdati za državnopolicijskega funkcionarja. Saj človek, ki pride v javne lokale, res že ne ve, kdo k niemu prisede. Nezaupljivost je vsled tega splošna, zlasti napram neznanim ali maloznamim osebam. In največkrat je popolnoma — umesna.

Iz Gradca nam pišejo: V nedeljo 21. t. m. je priredil dramatični odsek društva »Domovine«, Ganglovo dramo »Sinc«. Vloge so bile v obče dobro razdeljene, posebno pohvalo na gospodu Vehovcu, kot igralcu in vodju igre, ki se trudi za usled in povzdigo društva. Tudi naše bratsko društvo »Slavuji« pod vodstvom g. Stankoviča je sodelovalo in bilo kot vedno od občinstva pohvaljeno. Občna želja je bila, da se priredi prav kmalu še kaka slovenska narodna igra, žal, da so prostori že onekdaj premahni. Kako lepo bi pač bilo, če bi se res usrešnila ideja, da bi pod svojo streho imeli prireditve in zbirališča, potem bi se kmalu pokazalo, da ne živitarimo ampak živimo in delujemo za naš ljubi narod! — G.

Radi krušnih demonstracij 6. marca v Gradcu je bilo te dni pred sodnijo več obtožencev, ki so bili obsojeni od 14 dni zapora do štirih mesecev težke ječe. Nemška kuharica iz begunskega taborišča v Vagnu pred graško sodnijo, 50letna Helena Westphal, nemška državljanka, bivša hotelirka v Opatiji, je bila došla v Vagno, kjer je dobila v tamkajšnjem taborišču vodstvo raznih kuhinj. Sedaj je obtožena, da si je prilastevala izmed živil, nad katerimi je imela nadzorstvo, kar se jej je baš zdelo: sladkorja, marmelade, kave, moka, sira itd. Mnogo živil je pošiljala svojemu ljubčku, ki služi pri mornarici. Nadalje je nagovarjala kuhinjske osebe, naj ne izpove resnice pred sodnijo. Priče pa so povedale, da je nemška kuharica prihajala vsak teden prekrtaj v kuhinjo s praznimi vrečami, ki so se tam napolnile. Ako je poslala svojemu ljubčku živil, ga je prosila, naj jej potrdi to po dopisnici: »Mami je dobro.« Oddajala je pošiljkatve v Lipnici. Razprava se nadaljuje.

Stražik v zagrebških tiskarnah. Stavci v zagrebških tiskarnah so prešli iz pasivne resistance v štrajk. Večina listov ne izhaja, nekateri so v ponedeljek izšli z enostranskim tekstom kot posebna izdaja. Cirkus Wolfson, največji senzacijski cirkuški film igra danes in jutri ob 3/4, 4, 4 1/2, 7 in 9 1/2 zvečer v »Kino Central« v deželnem gledališču. Predprodaja vstopnic za ta izredni film jutri v četrtek in petek od 11. do 12. popoldne, popoldne bodeta odprti obe blazajni od 12. popoldne dalje.

Naslo se je nekaj denarja. Kje ga izgubitelj dobi, se izve v mestni posredovalnici za delo in stanovanja.

Aprovizacija.

— Meso na rumene izkaznice C št. 1 do 1300. Stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1 do 1300 dobe meso po normalni ceni v četrtek dne 25. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določeno je tale red: od 1. do pol 2. št. 1 do 130, od pol 2. do 2. št. 131 do 260, od 2. do pol 3. št. 261 do 390, od pol 3. do 3. št. 391 do 520, od 3. do pol 4. št. 521 do 650, od pol 4. do 4. št. 651 do 780, od 4. do pol 5. št. 781 do 910, od pol 5. do 5. št. 911 do 1040, od 5. do pol 6. št. 1041 do 1170, od pol 6. do 6. št. 1171 do 1300.

— Legitimacije za nakup mesa. Vsled rafoniranja prodaje mesa se dogajajo sedle večkrat sledeči slučaji: Rodbina 7 oseb dobi jedno rodbinsko legitimacijo za nakup kruha. Meso pa dobi za 4 osebe pri mestni aprovizaciji, za ostale tri osebe pa pri mesarju. Če ima ta rodbina le jedno rodbinsko legitimacijo in če ji odreže mesar mesni odrezek, tedaj ne more dobiti mesa pri mestni aprovizaciji, ker se meso ne sme oddajati brez mesnih odrezkov na krušni legitimaciji. Da vsled tega stranke, ki dobivajo meso na dveh krajih, ne bodo prikrajšane, naj zahtevajo pri krušni komisiji dve rodbinski legitimaciji. Predložiti pa morajo pri krušni komisiji obe izkaznici za meso, ker dobi sicer vsaka stranka le 1 rodbinsko legitimacijo. Na magistratu pa se legitimacije ne morejo deliti, vsled česar se stranke opozarjajo, da svoje zahteve uveljavijo takol v petek pri krušni komisiji.

— Inozemsko meso. Mestna aprovizacija bo razdeljevala inozemsko meso v četrtek dne 25. t. m. od 7. do 9. uro jutraj v cerkvi sv. Jožefa. Kilogram mesa prve vrste stane 18 kron in druge vrste 16 kron.

— Mišni gospodari in izseščenci zadnjem času se je izseščilo iz Ljubljiprecejšnje številu beguncev, ne da se preje odglasili pri krušni komi

Hišni gospodarji se vsled tega opozarjajo na § 7 in 8 razglasa mestnega magistrata z dne 20. avgusta 1917 št. 12.281, ki se glasi: Osebe, ki so se iz hiše izselile, mora odglasiti hišni posestnik, njega namestnik ali upravnik. Prestopke teh predpisov bodo kaznovali po § 35 ministrske naredbe z dne 26. maja 1917 drž. zak. št. 235 politične okrajne oblasti z denarno globo do 2000 kron ali z zaporom do treh mesecev, pri obtežljivih okoliščinah pa z denarno globo do 5000 kron ali z zaporom do šestih mesecev, v kolikor dejanje ne spada pod strožja kazenska določila. Hišni gospodarji, ki še niso odglasili svojih izseljencev, naj jih takoj odglase, ker se bodo sicer v dotični hiši vršile policijske poizvedbe.

+ Romunski prašiči za Dunaj. Na Dunaj so dospeli prve pošiljave romunskih prašičev. Meso prodajajo po 6 K 60 v.

Razne stvari.

* Ribji lov s pomočjo ročnih granat. Ob Renu nekateri ribiči ubijajo ribe z ročnimi granatami. Na ta način nalove sicer jako mnogo rib, škodujejo pa, ker jih mnogo raztrščijo. Nemški listi zahtevajo odredbe proti takemu ribolovu.

* Darovi za orožnike v Albaniji. Nadvojvodinja Avgusta je poslala na temelju prošila o težkih življenjskih razmerah na albanskem okupacijskem ozemlju, nastopna darila za tamkaj delujoče orožnike: 35 kg

prekajane slanine, 100 kg prekajenih klobas, 4 kg čaja, 750 molitvenikov, 133 zabavnih knjig, 30.000 cigaretnih svačkov in 30.000 paketov cigaretnega papirja.

* Grem tja, kjer ne odpovedujejo stanovanj. Iz Brna poročajo, da je 66letna Marija Kurzova skočila v vodo in se vtopila. Pri njej so našli listek, na katerem je bilo zapisano: Grem tja, kjer ne odpovedujejo stanovanj. V hiši, kjer je bivala, so jej odpovedali stanovanje in ker ni mogla dobiti drugega, je skočila v vodo, nakar so jo spravili v stalno stanovanje brez odpovedi.

* Žene v službi obmejne policije. Iz Soprona poročajo: Oblasti so določile, da se mora od 1. maja dalje vsakega potnika na onem kraju, kjer zapusti vlak, temeljito preiskati, ali ima s seboj kaka živila, katera hoče spraviti preko meje. Straža ob meji je poverjena odslej izključno orožnikom, organi obmejne policije bodo pobirali vtihoapljanje živil. Ker pa so nastajale sitnosti pri telesnih vizitacijah žensk po policijah, bodo v bodoče preiskovali ženske na postajah ženski policiji.

* Prošnja nekoga pogrebca. Magistrat nekoga malega mesta na Ogrskem je dobil pred kratkim prošnjo pogrebca, v kateri se je čitalo: Ker v našem mestu takorekoc nihče ne umre, ne morem več živeti. Imam številno družino in zato prošim, da se mi za vsak grob v bodoče plača primerno več. Ako se moji prošnji ne ugodijo, bom primoran iti v kak srečnejši kraj, kjer umre toliko ljudi, da more pograbeec dostojno živeti. Naj gre v kako večje mesto, pa bo imel toliko dela, da bo mogel živeti najdostojneje.

* 710 kilogramov fine moke v potnih kovčegih. Iz Brucka na Muri poročajo listu

* Arbeiterwille: Ze dlje časa dobiva tvrdka Felten in Guillaume vzorce kovčegov, določenih za gospoda ravnatelja Paravicinija, v njih so vedno živila. Samo pretekli teden je dobil ravnatelj Paravicini 710 kg najfinije moke v kovčegih, poslanih za vzorec, po zaupniku. Železniški organi so se branili izročiti kovčge, ali na intervencijo in na ukaz politične oblasti in železniškega inspektorja pa so morali izročiti moko, baje proti zamenj dobljeno, in sicer vseh 710 kg.

Pri železniških težkočah, pritisku, zlasti po jedi in pomajkanju teka zagotavlja raba prirodne »Franc Jožefove« grenčice brez napora neovirano lahko odvajanje in redno prebavo.

Darila.

Za slovensko šolo v Mariboru so nadalje darovali: Josip Goropševšek v Trbovljah (zbirka) 300 K; po 100 K: Anton Umek, trgovci v Brezicah: Josip Lončarič, župnik, Sv. Jedert nad Laškim tgom; Josip Medved, posestnik v Lenu; Matija Zemlišč, Sv. Tomaž pri Ormožu; po 20 K: Peter Zorko, posestnik v Pekrah; Martin Kozinec, posestnik v Prešni Loki pri Sevnici; Josip Lassbacher, župnik v Belih vodah; V. Koprivšek, župnik v Framu; J. Šelih, župnik pri Sv. Kungoti; po 10 K: Friderik Kukovič, župnik v Dobrni; Minka Jerič, trgovka v Skalah; Tončka Pečovnik v Framu; Mimika Pečovnik v Framu, Emerik Mravljak, trgovec v Vuzenici; J. Regvat, trgovec v Polštajnu; Anton Somrek, kaplan v Smartnem;

Vladimir Vošnjak, posestnik v Slov. Bistrici; po 5 kron: Kristina Berthol, učiteljica v Pilštajnu; dr. S. Stojanovič, Gregor Juvan, posestnik v Razboru; Franc Fraz, posestnik v Župečjavi, 2 K; upravnštvo »Slov. Naroda« 10 K 50 vin; iz pušice v Narodnem domu 33 K 76 vin. — Prispevke je pošiljati na naslov moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Mariboru. — Šolski odsek.

Občino in zahvalni dar dežele Kranjske za rešitev cesarja. Odbor za »Vojaški dom« v Ljubljani nam piše: Po naših vrlih občinah je živahno gibanje, da se med imeni stvoriteljev zahvalnega daru dežele Kranjske častno zablise imena vseh naših občin. Odboru v Ljubljano so doslej poslale darove naslednje občine: Iz občine Dobrnič (nabiralec župan Slak): Občina Dobrnič 300 K; Jernej Slak, župan, 5 K; Janez Smolč, Vrbovec 13, 1 K; Anton Spelič, okrajni sluga, 4 K; Skupaj 310 K. — Iz mestne občine Višnja gora: Mestna občina Višnja gora 10 K; Artnik 1 K; Ivan Supan 3 K; B. Dermelj 3 K; Gašperin 4 K; Gili 5 K; Skupaj 26 K. — Iz občine Hrenovce: Filip Kavčič, Razdrto, 10 K; Franc Skrljanec, Hruševje, 10 K; Alojzij Blazek 10 K; Martin Brne, Hruševje, 10 K; Marija Skrljanec, Hruševje, 5 K; Lovro Bizjak, Hruševje, 10 K; Janez Premrov, Hruševje, 10 K; Alojzij Knafelec, Hruševje, 30 K; Anton Debevc, Hruševje, 15 K; Janez Sabec, Hruševje, 10 K; Jozef Klanta, Lando, 10 K; Karel Premrov, Vel. Ubelsko, 10 K; Janez Marinsk, Brezje, 4 K; Franc Milavec, Studenec, 10 K; Andrej Marinsk, Smiljelj, 10 K; Anton Ferkat, Rakulik, 10 K; Franc Debevc, Hrenovce, 10 K; Ivan Vuga, Hrenovce, 2 K; Franc Čebokelj, 10 K; Franc Vida, Slavinje, 4 K; Skupno 200 K. — Iz

občine Lože (nabiralec v Mančah št. 25): Županstvo občine Lože 50 K; Jamšek Jožef, Lože, 1 K; Nussdorfer Ignacij, Lože, 1 K; Turk Jožef, Lože, 1 K; Furlan Jožef 20 vin; Vidrih Antonija, Lože, 1 K; Gul Marija, Lože, 2 K; Svagelj Franc, Lože, 2 K; Jamšek Marija, Lože, 1 K; Naberger Julijana, Lože, 1 K; Mohorčič Jožef, Lože, 1 K; Furlan Terezija, Lože, 1 K; Jamšek Jožef, Lože, 1 K; Vidrih Roza, Lože, 1 K; Nablačen Ivan, Manče, 1 K; Naberger Ivan, Manče, 1 K; Skrljanec Ivan, Manče, 1 K; Skupaj 67 K 20 vin. — Iz občine Gorenje polje (nabiralec Alojzija Zupančič, Gor. Polje 10): Jož. Peljak, Dol. Polje, 1 K; Rozalija Meznarčič, Dol. Polje, 1 K; Anton Jarc, Dol. Polje, 1 K; Marija Jarc, Dol. Polje, 60 v; Ana Gorše, Dol. Polje, 1 K; Marija Gorše, Dol. Polje, 40 vin; Albina Gorše, Dol. Polje, 20 vin; Mici Senica, Dol. Polje, 1 K; Amalija Gribanc, Dol. Polje, 1 K; Terezija Bradac, Dol. Polje, 50 vin; Lavrič Marija, Gor. Polje, 1 K; Lavrič Marija, Gor. Polje, 1 K; Marija Tinevec, Gor. Polje, 1 K; Franciška Markovič, Gor. Polje, 40 v; Ana Lavrič, Gor. Polje, 60 vin; Marija Aš, Gor. Polje, 1 K; Marija Zupančič, Gor. Polje, 40 vin; Anton Zupančič, Gorenje Polje, 1 K; Marija Tisovec, Gor. Polje, 1 K; Jožef Erbežnik, Gor. Polje, 1 K; Ana Erbežnik, Gor. Polje, 1 K; Franc Špelko, Gor. Polje, 40 v; Marija Picl, Gor. Polje, 20 vin; Anton Klinc, župan, Gor. Polje, 5 K; Skupaj 23 K 10 vin.

(Dalje prihodnjič.)

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

+

Ravnateljstvo Obšinske hranilnice v Postojni naznanja, da je dne 21. t. m. umrl njega mnogoletni zaslužni član, gospod

Emil Garzarolli pl. Thurnlack

posestnik itd. v Postojni

Bodi mu prijazen spomin.

Odbor.

+

Potrta neizmerne žalosti, toda vdana v voljo božjo, javljam v svojem in v imenu vseh sorodnikov, m ogoštevilih prijateljem in znanem, prežalostno vest, da je moj ljubljani in predobri soprog, gospod

VENCESLAV POLAN

kneza Windischgratza oskrbnik in gospodar v a. imenitij zaslužnega krišča s krons vladarske hiše Mecklenburške,

dne 22. aprila ob pol 10. uri zvečer, po kratkem trpljenju, previden s svetimi zakramenti za umirajoč, v 70 letu svoje starosti, mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb predregaja rajnika se vrši v sredo ob 6. uri popoldne na župnijsko pokopališče v Smartnem.

Zadušne svete maše se bodo opravile v župni cerkvi v Smartnem.

Šmartno pri Litiji, dne 22. aprila 1918.

Elena Polan, roj. Ravnikar, soproga.

+

Potrta neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prežalostno vest, da je naš preljubljeni oče, soprog, gospod

Alozij Knez

posestnik in gostilničar

v torek ob 7. uri zjutraj previden s svetimi zakramenti v 46. letu v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v četrtki ob 8. uri zjutraj.

Preljubega pokojnika priporočajo v molitev

1919 **žalujoča žena in otroci.**

Trata (Tržišče), dne 23. aprila. 1918.

+

Zahvala.

Za vse izraze iskrenega sožalja povodom nenadne smrti na šega srčno ljubljene in nenadomestljivega soproga, očeta, sina brata in strica, gospoda

Dr. Izo Reja

vojaškega nadzdravnika v Lovrani

izrekamo tem potom našo najsrčnejšo zahvalo vsem, ki so nam s svojim sočutjem skušali lajšati našo globoko bol v teh dneh žalosti in tuge.

ŠKRLJE, dne 18. aprila 1918.

Pavla Reja, soproga Dušan, Sonja, Zdenka, otroci Alojzija Reja, mati Polde Reja, učitelj, Rudolf Reja, c. kr. porochnik, brata Bogomila Reja, sestra.

+

Gazilno društvo v Smartnem pri Litiji žaluje ob preranem grobu svojega častnega člana gospoda oskrbnika v. p. knez Windischgrätzovih veleposestev

Vencel Polana

ki je dne 22. t. m. umrl.

Društvu je bil zvest član in dolgo vrsto let delaven odbornik.

Šmartno pri Litiji, dne 22. aprila 1918.

V. m. p., brata.

Lasne mreže K 1.90

toaletno milo, krema za britje, žepna ogledalca, tržne torbice, ročne torbice itd. Ugodno za preprodajalce. **ELSA PREIS, trgovina z galanterije Gradec, Spargasse 21.** 1907

CIRKUS WOLFSON

„VELIKA SENZACIJA“

jutri v četrtki in v petek ob pol 3., 4., pol 6., 7. in pol 9.

V KINO CENTRAL

v deželnem gledališču.

Samo dva dni! Ni za mladino!

Sprejem

otroka v oskrbo.

Kje, pove upr. »Slov. Naroda« 1914

Stanovanje

za eno osebo brezplačno, ako donese dve postelji ako pa več pohištva, še boljše. **Študentovska ulica št. 7, pritišče.** 1901

Invalidi

ženska, moški zaslužijo 60—70 kron z agencijem z nakitom. — Ponudbe z fotografijo pod **»Bogat zaslužek 1915«** na upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

Knjigovodja in korespondent

sedaj v vojaškem službovanju v Ljubljani, išče za večerne ure primerne posla. Ponudbe pod **»Z.V. 1861«** na uprav. »Slovenskega Naroda«.

Išče se za avgustov termin stanovanje

obstoječe iz dveh sob, kuhinje, priključni ter z električno razsvetljavo. — Ponudbe na upravnštvo »Slovenskega Naroda« pod **»M. D. 18.1553«**.

Kupi se hiša

s posestvom v kateri se nahaja ali se je nahajala dobra idoča trgovina. Najraje v trgu ali kakem večjem kraju. Ponudbe je navesti z navedbo cene in pogoj pod **»Trgovska hiša 40.1908«** na upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

Prodajalka

šnecrijske stroke ali kot trafikantinja, zmožna slovenskega in nemškega jezika želi primerno službo. — Ponudbe na upravnštvo »Slovenskega Naroda« pod šifro: **»1090.1908«**.

Sprejme se priden, pošten hlapec

h konjem in za vsa poljska dela. Prosto stanovanje, hrana in 50 kron plače na mesec. Oženjen z več delavskimi močmi — imajo prednost, drugim se plača po dogovoru. **Karlovec Franc, posestnik na Lavi pri Celju.** 1825

Zelo mirna stranka

(2 samostojni osebi) želi najeti oziroma zamenjati svoje staro stanovanje — 4 sobe s pritliklinami — z manjšim stanovanjem — 3 oziroma 2 sobi. — V poštev pridejo samo stanovanja brez zgornje stranke. Naslov pove **Antonija Tavčar, mlekar, Kongracni trg št. 15.** 1901

Komenda na Reberci p. Miklavce na Koroškem proda na svojem posestvu na Jezerskem 1500 m²

stoječega lesa,

skoraj vse skozi smreke, potom očetov. Ponudbe do 2. majnika 1918 na imenovano, kjer se dobijo tudi potrebne informacije. 1863

Prodaja se večja množina KONJ

za klanje. Vprašanja na: **Bolidar Gregorič, Hotel Imperial, Zagreb.** 1833

Kupim več vagonov za takojšnjo dobavo. — Ponudbe pod **L. Augustin, 1834**

POLJSKE KOTLE

z lačjem vse velikosti ter razne svotilke ima na zalogi **Oswald Dobele, Ljubljana, Martinova cesta 5.** 1486

Dva dobro izurjena čevljarska pomočnika

takoji sprejme za boljša dela **IVAN ROS, Zagorje ob Savi 116.** 1756

Varuhinja

starejša, zanesljiva in poštena, vajena otrok se sprejme takoj k dvema deklicama v dobro hišo. Kje, pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«. 1859

Išče se gostilna na račun

v Ljubljani ali ljubljanski okolici. — Ponudbe na upravo »Slov. Nar.« pod: **»št. 317.1871«**.

KISLO VODO

in vino razpošilja 1768

A. Oset p. Guštanj Koroško.

Prazne vreče

vsake vrste in suhe goba kupuje vedno in v vsaki množini ter plačuje po najvišji dnevni cenah trgovska firma **J. Kušan, Kranj, Gor.** Istotam se sprejme **trgovski učenec.**

Kupi se

nekaj dobro ohranjenega pohištva in sicer: 2 kompletni postelji, 2 nočni omarici, 1 divan, 2 visoki in 1 nizko omaro za obleko, 1 umivalnik, 1 sobno in 1 kuhinjsko mizo, nekaj stolov ter 1 kuhinjsko omaro. Ponudbe z navedbo lesa in cene, naj se pošljejo na upravo lista pod **»oprava 1902«**.

Svarilo!

Podpisani javljam, da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih delal na moje ime moj mladoletni sin, **Rudolf Zajc**, ki tudi ne sme zame kasirati nobenega denarja. 1913

Ivan Zajc, mesar in posestnik, Poljanska c. 73.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

lv. Bonač v Ljubljani.

Cena sliki 5 kron.

Angela Soklič

Rudolf Zihert

zaročena.

21. aprila 1918.

1916 **Škofja Loka.**

Stanovanje v ljubljanski okolici ali v večjem mestu ali trgu na Kranjskem išče mirna stranka (5 oseb) za takoj ali pozneje. Želi se 2-3 sobe ali pa majšnja hišica z malim vrtom. Pismene ponudbe na upr. „Slov. Nar.“ pod „Šmarina 1872“.

Žveplo za žveplanje dobavlja v vsaki množini

ANTON K. REIDER, Gradec, Haydngasse 10.
Kupujem surove žveplo in rjavo žveplo. — Prosim ponudbe. — 1781

Zamaški probkovi, stari od sodov, šampanjski zamaški, stari nezlomljeni zamaški od steklenic K 20 do K 30, novi K 30 do K 50 (majhni zamaški tudi draže) se kupujejo vsak čas. — Po povzetju samo, če se pošlje vzorec naprej. — Pri večjih množinah pridem na kraj prevzema. **S. BREINLATT, Dunaj II. XI. Stadtgasse 12 bei der Nordbahn. — Telefon 1483 IV.** 1617

Čebulček liter K 5 — priporoča **Sever & Urbanič, Ljubljana.** 1854

GARJE srbečico, hraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo **zoper srbečico**. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja **lekarna Trahsony v Ljubljani**, zraven rotovža. 1718

Priporočamo krasne **BLUZE** plašče, jopice, krila, kostume, nočne halje, perilo, modno predmota, športne klobuke in stoznike. Zelo solidna trdika:

M. Kristofič - Bučar Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša. 2882 Fine

otroške oblekce in krstne oprave. n

Kupujem zmedene **ženske lase.** **Stefan Strmoli,** Ljubljana, Pod Zračno št. 3.

POZOR! Zaradi vpletenosti v vojaško službovanje je lokal odprti samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9. do pol 1. in v nedeljo od 6. do 11. ure dop.

Podpisano načelstvo sklicuje v smislu § 36 I. odstavka združnih pravil

občni zbor, ki se vrši v četrtek, dne 16. maja 1918 ob 10. uri dopoldne v dežel. dvoran v Ljubljani.

Spored:

1. prememba pravil.
2. odobritev računa za leto 1917.
3. dopolnilna volitev načelstva nadzorstva in razsodišča.
4. slučajnosti.

V Ljubljani, dne 22. aprila 1918

Načelstvo

Kranjske deželne vinarske zadruga P. Z. Z. O. Z. 1903

MODNI SALON
Rozi Fabčič
Rimska cesta št. 6.

Priporoča velike izbire **SLAMNIKOV** od K 15. — naprej. V zalogi imam vedno sveže dunajske modele in talne klobuke po možno najnižjih cenah. Sprejme se delavka in učenka 1673

Prostovoljna prodaja posestev.

Prodaja se prostovoljno na lepem in zdravem mestu, 4 km. od Ljubljane, ceste ležeče posestvo v velikosti 240 orolov. Od tega je 15 orolov njiv, 5 orolov vrtov in sadovnjaka, 4 orola travnika, 7 orolov vinogradi, 180 orolov loze, drugo pašniki z novo prizemno hišo in gospodarskimi poslopi. — Cena 350.000 kron. Biljza pojasnila daje **Mijo Ribič** obč. tajnik v Netretici pri Karlovcu, 1656

Modni salon **Stubly-Maschke**
Zidovska ulica št. 3.
Dvorski trg 1, Ljubljana.

Priporoča za **spomladansko sezijo** **slamnike** svilene klobuke in čepice najnovejših oblik za dame in deklice. Popravila se sprejemajo. Talni klobuki vedno v zalogi.

Zelo važna

za sedanjí čas ob pomanjkanju mila je za vse gospode, čast duhovščino kakor brivce **priznane najboljša**

Creme za britje.

Ta krema nadkriljuje vsa brivka mila. dobi se v 1/2 kg težkih kositarnih skatljicah po 12 kron, ki zadostuje čez leto dni. — Naroča se v specialni trgovini 1795

Milan Hočevarja, Ljubljana.

Zaupno blago!
V pari prano in brezkalno posteljno perje in puh

priporoča trgovina s posteljnim perjem in puhom

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg št. 8

Ustanovljena 1866. Ustanovljena 1866.

POZOR! Nerodna konkurenca prisilja na tvoj za niko ceno napot ali nič očistene blago. Tega perja se drže pogosto ostanki mesa in nesnaga, ki zvišuje točo ter bistveno pripomore, da se razvijejo **ličinke in molci.**

Trgovina naprodaj!

Radi prevzema drugega podjetja prodam resnemu kupcu, ki želi denar dobro naložiti, svojo dobro uvedeno **trgovino z vso zalogo**, ki obstoji iz papirnega in galanterijskega blaga. — Kupec si lahko za več let zaglasi lokale in stanovanje, vse zelo pripravno urejeno. Natančnejši podatki se izvedo pri meni v trgovini.

Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11 trgovec s papirjem in galanterijo na drobno in debelo. 1788

Odvetniškega koncipijenta

sprejme takoj
Dr. Edvard Slavik, odvetnik v Trstu
Dunajska ulica št. 10, I.

RAZGLAS.

Ukazuje se, da na Kranjskem nahajajočih se kož in krzen glasom ministrske odredbe št. 88713 od 9. januarja 1916 ni oddajati več na c. in kr. etapno nabiralnišče kož v Ljubljani, nego na **naše nabiralnišče za Kranjsko v Ljubljani, Poljanska cesta št. 73.** Prevzemanje smo poverili gdu **Preskerju.** Kdor bi se temu ne pokoril, se kaznuje z zaporom do 6 mesecev ali denarno globo do 5000 kron. 1912

Centrala za kože in usnje d. d. Dunaj.

Kupite la domačo izdelano to je

Emona
PRIZNANO NAJBOLJŠI
pralni prašek

Dobiva se vseh prodajalnicah

Vučkovičeva ! POZOR! Vučkovičeva

„Kubakava“ nadomestilo

„MILKA“

„MILKA-SOPULIN“ snežno beli lug

„MILKA“ Kristal vanilin-sladkor

„MILKA“ prašek za peko.

GIORGJE VUCKOVIC

Prva zagrebška importna in eksportna agenturna

komercialna trgovina in tovarna „MILKA“ proizvo-

dov s skladiščem na debelo

ZAGREB, Nikoličeva 9.

Zahlevajte cenike! 1161 Dekler je zaloga!

Razpis ustanov.

Na c. in kr. mornariški akademiji je oddati v šolskem letu 1918/19 štiri od dežele kranjske ustanovljene, po velikem admiralu **Antonu Hamanu** imenovane ustanove za sinove nemovitih slojev prebivalstva kranjske dežele.

Splošni pogoji za sprejem v prvi letnik ces. in kr. mornariške akademije so:

1. Domovinstvo na Kranjskem;
2. Telesna sposobnost za mornariško vzgojo in bodočo vojno službo na morju; to sposobnost je dokazati po »Predpisu za zdravniško preiskavo pomorskih aspirantov in prosilcev za sprejem kot gojenca c. in kr. mornariške akademije«, izdanem z mornariškim pravilnikom v XXII. komadu leta 1902 (za poveljstva in zavode c. in kr. vojske januarja 1. 1903);
3. Zadovoljivo нравno vedenje;
4. Izpolneno štirinajsto in neprekoračeno šestnajsto leto starosti;
5. Z najmanj **zadovoljivim (dobrim)** uspehom dovršeno dosedanje šolanje in sicer; štiri nižji razredi kakor javne tužemske srednje šole ali ravno toliko letnikov kakor vojaške nižje realke z nadaljnjim pogojem, da je prosilec dobil v matematiki najmanj red **„dobre“**.

Prošnje za eno gori omenjenih ustanov v svrhu sprejema v ces. in kr. mornariško akademijo je poslati deželnemu odboru vojvodine Kranjske in to najkasneje do 1. junija t. l.

Pozneje došle prošnje se ne bodo vpoštevale.

Izključujejo se prosilci, ki imajo v prvi vrsti pravico do kakega eraričnega mesta.

Prošnji je priložiti:

1. Krstni list;
2. domovinski list (mladeničev);
3. izpričevalo vojaškega zdravnika;
4. izpričevalo o cepljenju koz, če cepljenje ni potrjeno v zdravniškem spričevalu;
5. vsa spričevala srednje šole in sicer tudi zadnje spričevalo od I. semestra;
6. spričevalo o premoženju, potrjeno od pristojnega županstva in župnega urada in ravno tako нравstveno spričevalo.

Prošnje je kolkovati s kolkom 2 K, vsako prilogo pa s kolkom 50 h, če ni že itak kolkovana.

Prošnje smejo vložiti samo **starši** (oče, ali če njega ni, mati ali varuh.)

Kranjski deželni odbor

v Ljubljani, dne 20. aprila 1918.

1846

Slovenska konverzacija se 1866. Pismene ponudbe pod šifro: „Fakol 12/1878“. — Literarno načrtana oseba ima prednost.

Mesečna SOBA

z uporabo kuhinje za dve osebi se išče za takoj ali s 1. majem. Ponudbe pod „soba 32 1848“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Kontoristinja

vešča slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter knjigovodstva išče se za takojšnji nastop. Ponudbe z priloženimi izpričevali ter navedbo plače na **F. Šibenik, Adria-lindelt, Zagreb.** 1893

Stanovanje

oziroma prostori za pisarno v bližini sodnije se išče eventualno se zamenja stanovanje v tem kraju, s cenim pa lepim stanovanjem na periferiji mesta. Tudi se zamenja hiša na Dunaju z hišo v Ljubljani. Ponudbe na upravnistvo „Slov. Naroda“ pod „stanovanje in zamenja 840“.

Hraste

izkušene grane, srebrice in druge kožne bolezni odpravi hitro in sigurno Paratol, domače mazilo. Ne umaže, je brez vonja, zato uporabno tudi čez dan. Veliki lonček K 350, dvojni K 6.—. Dalje Paratol tresni prašek za varstvo občutljive kože, skatljica K 250. Oboje se dobi proti vposlatvi zneska od **lekarnarja M. Klein Paratol** tvornici v Budimpešti, VII-24, Rózsza utca 12.

Modistka
Pavla Novak

Križevniška ulica št. 9./I. nad. se priporoča cenjenim damam za vsa v njeno stroko spadajoča dela. **Sprejema tudi stare slamnike v prebarvanje in prekrčenje.** Novi slamniki in cvetke v zalogi.

Razne uniforme,

en gros: bajonete, pasove, jermenje, ovratne pasove, zvezde, borte, kovinaste gumbi i. t. d.

Rudolf Bedenmüller

Ljubljana, Stari trg št. 8.

KONJAK destilirano iz vina lastnega pridelka. Prirobljivosti od starosti in zelo dobrih težkočah je iz vina destilirano star konjak že stoletja znano preizkušeno krepčilo. 10 let staro 4 polilitrske steklenice pošljem franco po pošti za 88 kron, triletnega, čudovito učinkujočega; bolečine tolažeče vdravalno sredstvo zoper **trganje v udih**, 4 polilitrske steklenice 60 kron. Beli burgundec K 560, rdeči burgundec K 6.—, pr. I. stari konjak 4 polilitrske steklenice franco K 88.—.

Benedikt Hertl, veleposesnik

Gračina Golice pri Konjicah, Štajersko.

„ADRIJA“

Mirodilnica in zaloga fotografskih aparatov ter potrebščin.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slamnike „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Novo ne-tilo toaletnega mila. „ROŽN“ P. A. ŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in Dolniška glavica 10,000,000 kron. n

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond okrog 2,000,000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun

proti ugodnemu obrestovanju.

Ima in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira erarične dobave in dovoljuje

aprovizacijske kredite.